

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ЗА 2022 Г.

Списък на използваните съкращения

АДСИЦ - акционерно дружество със специална инвестиционна цел
АИФ - алтернативен инвестиционен фонд
АУАН - акт за установяване на административни нарушения
АУПДВ - акт за установени публични държавни вземания
БАДДПО - Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване
ГФ - Гаранционен фонд
ДФФ - доброволен пенсионен фонд
ДФФПС - доброволен пенсионен фонд по професионални схеми
ДФ - договорен фонд
ДЦК - държавни ценни книжа
ЕК - Европейска комисия
ЕО - Европейска общност
ЕП - Европейски парламент
ЕС - Европейски съюз
ЗВПКИИП - Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници
ЗДКИСДПКИ - Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране
ЗДСИЦДС - Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация
ЗКФН - Закон за Комисията за финансов надзор
ЗМИП - Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ - Закон за мерките срещу финансиране на тероризма
ЗПЗФИ - Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗПМПЗФИ - Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗППЦК - Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФИ - Закон за пазарите на финансови инструменти
ИД - инвестиционно дружество
ИП - инвестиционен посредник
КЗ - Кодекс за застраховането
КИС - колективни инвестиционни схеми
КСО - Кодекс за социално осигуряване
КФН, Комисията - Комисия за финансов надзор
НП - наказателно постановление
ПАМ - принудителна административна мярка
ПД - публично дружество
ПКИПЦК - предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа
ПОД - пенсионноосигурително дружество
ППФ - професионален пенсионен фонд
УД - управляващо дружество
УПФ - универсален пенсионен фонд
ФДДПО - фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване
ФДЗПО - фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване
ФДПО - фонд за допълнително пенсионно осигуряване
ФИПП - фонд за изплащане на пожизнени пенсии
ФРП - фонд за разсрочено плащане
ФИП - фондове за извършване на плащания
ЦД - Централен депозитар
ESMA - Европейски орган за ценни книжа и пазари
ЕЮРА - Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
ЕВА - Европейски банков орган
ESFS - Европейска система за финансов надзор
ESRB - Европейски съвет за системен риск
ПМС - Постановление на Министерския съвет
ПУДКФННА - Правилник за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация
ПРБ - Първостепенен разпоредител с бюджет
ФПИП - Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници

Съдържание:

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
а) Отчет на приходите по бюджета на КФН	5
б) Отчет на разходите по бюджета на КФН	6
в) Финансиране на консолидираните разходи	9
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ	9
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	11
4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	12
а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.	12
б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област	36
в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период	36
5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	42
а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели	44
б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане	44
в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)	46
г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности	92
д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“	93
е) Отговорност за изпълнение на програмата	93

Въведение

Комисията за финансов надзор е независим регулаторен орган, призван да поддържа стабилност и прозрачност на небанковата финансова система в България и да служи на обществения интерес като подобрява начина на функциониране на небанковия финансов сектор и поведението на участниците в него, в услуга на потребителите, бизнеса, икономиката и обществото като цяло.

Съгласно т. 35 на Приложение № 1 към чл. 1 от ПМС № 31 от 2022 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г., програмният формат на бюджет на КФН за 2022 г. е структуриран във **функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“** и бюджетна програма **„Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“**.

Структурата на отчета е съобразена с примерната структура, съгласно Указанията на министъра на финансите (писмо БЮ № 3 от 13.07.2022 г.) за формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на подробен отчет за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2022 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет. Отчетът съдържа информация за 2022 г. за степента на изпълнение на заложените цели във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“, както и за изпълнението на бюджетната програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, в т.ч. за предоставяните продукти/услуги, измерени чрез показателите за изпълнение. Включена е информация за разходите, извършени по програмата и за приходите, събрани (администрирани) по бюджета на КФН. Отчетът на разходите по програми съответства на информацията от периодичния отчет към 31.12.2022 г. (тримесечна информация за разходите по бюджетни програми), предоставен на основание чл. 33, ал.1 от ПМС № 31 от 2022 г. и съгласно Указанията на министъра на финансите (писмо БЮ № 2 от 07.04.2022 г.) за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2022 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на КФН

В приходната част на бюджета на КФН са планирани да постъпват неданъчни приходи от такси, съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗКФН, глоби, имуществени санкции и наказателни лихви. Постъпленията от наложени глоби и имуществени санкции постъпват по бюджета на КФН, но съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗКФН се отчитат като вноски в Централния бюджет.

Към 31.12.2022 г. отчетените приходи по бюджета на КФН са в размер на 21 257 226 лв. Изпълнението спрямо годишния план е 99,43 %. Приходите са разпределени, както следва:

- „Държавни такси” – в размер на 18 168 647 лв. и представляват събрани такси съгласно Тарифа, определена в приложение към ЗКФН, като в прихода са отразени и приходи от такси на основание постъпили разпореждания за събрани суми от Национална агенция за приходите (17 084 лв.). Най-голям относителен дял (95,69 %) в отчетените такси има годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор – 17 385 717 лв. Получените такси за издаване на лицензи и разрешения за извършване на дейност и други разрешения и одобрения, общо са в размер на 782 930 лв.

- „Глоби, санкции и наказателни лихви” – в размер на 4 542 229 лв. и представляват приходи от глоби и имуществени санкции по влезли в сила НП и лихви за просрочие на неплатените в законоустановения срок годишни такси за общ финансов надзор и НП, като в прихода са отразени и събрани суми от НАП (1 512 546 лв.). на основание постъпили справки и разпореждания.

- „Други неданъчни приходи” в размер на „минус“ 1 453 650 лв., които представляват: възстановени юрисконсултски възнаграждения, отразени със знак „плюс“ 75 185 лв., получено застрахователно обезщетение отразено със знак „плюс“ 899 лв., събраните от НАП публични вземания на КФН със знак „минус“ 1 529 630 лв. и отрицателна курсова разлика със знак „минус“ 104 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета на КФН към 31.12.2022 г.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	21 380 000	21 380 000	21 257 226
<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>	21 380 000	21 380 000	21 257 226
Приходи и доходи от собственост	0	0	0
Държавни такси	18 380 000	18 380 000	18 168 647
Глоби, санкции и наказателни лихви	3 000 000	3 000 000	4 542 229
Други	0	0	- 1 453 650
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	0	0	0

б) Отчет на разходите по бюджета на КФН

Комисията за финансов надзор няма администрирани разходи, а отчетените към 31.12.2022 г. ведомствени разходи по бюджета на КФН са в размер на 19 871 439 лв., което представлява 98,78 % изпълнение спрямо уточнения план.

Разходите по функционални области и бюджетни програми са, както следва:

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на КФН по функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
4700.00.00	Общо разходи по бюджета на КФН	20 116 700	20 116 700	19 871 439
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	20 116 700	20 116 700	19 871 439
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	20 116 700	20 116 700	19 871 439

Отчетените разходи по бюджета на КФН са разпределени, както следва:

- разходи за персонал – 13 808 725 лв., които включват разходите за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения, изплатените възнаграждения на нещатни служители, наети по трудово правоотношение по Постановление № 66 на Министерския съвет за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации от 1999 г., изплатени суми по извънтрудови правоотношения, за обезщетения на служителите по Кодекса на труда и за обезщетения по чл. 40, ал. 5 от КСО, изплатени суми за социално-битово и културно обслужване, както и разходите за задължителни осигурителни вноски от работодатели;

- разходи за издръжка – 5 147 659 лв. В разходите за издръжка е включена сума в размер на 2 532 125 лв. за текуща издръжка на Комисията, включваща наем, охрана, почистване, поддържане и ел. енергия за административната сграда на КФН, телекомуникационни и пощенски услуги, поддръжка на софтуерни продукти и хардуер, застраховки, канцеларски материали, консумативи и други доставки, квалификация и преквалификация на персонала, преводачески услуги, командировки в страната и в чужбина, както и други услуги, свързани с дейността на КФН. Също така са включени

разходи за заплащане на държавни и общински данъци и такси в размер на 41 997 лв. и разходи за годишен членски внос в размер на 2 573 537 лв. във връзка с участието на Комисията за финансов надзор в Европейски надзорни органи - ESMA, EIOPA и за членството в международни организации - Международна организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO), Международна организация на пенсионните надзори (IOPS), Международна асоциация на застрахователните надзорни институции (IAIS)

- капиталови разходи – 915 055 лв., от които 356 363 лв. за придобиване на хардуерно оборудване и 558 692 лв. за придобиване на лицензи и програмни продукти.

Към 31.12.2022 г. са отчетени общо 1 426 715 лв. за разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии, от които 511 660 лв. текущи и 915 055 лв. капиталови разходи. Извършените разходи са основно за поддръжка на софтуер, поддръжка и ремонт на хардуер, абонамент за информационни системи и придобиване на компютърно оборудване и програмни продукти и лицензи.

Към 31.12.2022 г. КФН е извършила разходи във връзка с мерки за предотвратяване на разпространението на Covid-19 в размер на 19 715 лв. Разходите са за дезинфекция на помещенията в административната сграда на КФН и за извършени тестове на служители за наличие на вирусна инфекция Covid-19.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4700.00.00	Общо разходи									
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	20 831 241	19 871 439	959 802	20 831 241	19 871 439	959 802	0	0	0
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	20 831 241	19 871 439	959 802	20 831 241	19 871 439	959 802	0	0	0

Комисията за финансов надзор има сключен договор за изпълнение на проект BG05SFOP001-1.011-0001 за изграждане на Единна информационна система (ЕИС), осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Към 31.12.2022 г. отчетените разходи по сметки за средства от ЕС са в размер на 959 802 лв. за първо междинно плащане, съгласно условията на договора за изграждане на ЕИС.

в) Финансиране на консолидираните разходи

Финансирането на разходите по бюджетната програма е както следва:

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	20 116 700	20 116 700	20 831 241
Общо финансиране:	20 116 700	20 116 700	20 831 241
От бюджета на ПРБ	20 116 700	20 116 700	19 871 439
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	0	0	959 802
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и наДФЗ)			959 802
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

За периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. са извършени промени по бюджета на КФН, както следва:

1. На основание чл. 110, ал. 3 и 10 от ЗПФ, във връзка с чл. 77, ал. 5, т. 2 и ал. 6 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. и Решение на Събранието на пълномощниците на служителите на КФН за разходване на средствата за СБКО на 28.11.2022 г. са намалени разходите по показател „Издържка и други текущи разходи“ и са увеличени разходите по показател „Персонал“ с 238 000 лв. Със същата сума са намалени показателите

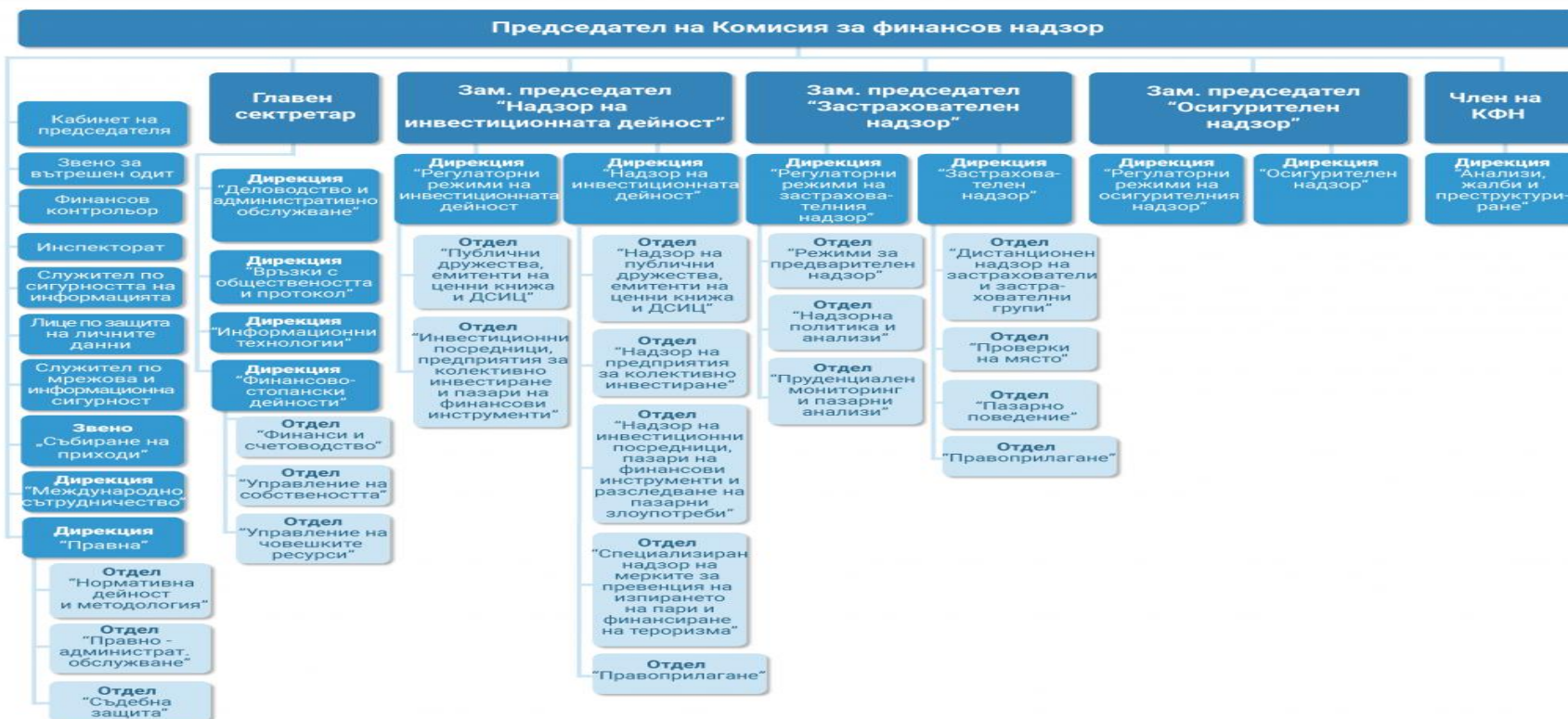
„Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2022 г.“ и „Максимален размер на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2022 г.“

2. На основание чл. 112, ал. 2 от ЗПФ на 28.11.2022 г. е извършена вътрешно компенсирана промяна в рамките на утвърдените разходи, като са намалени разходите по показател „Текущи разходи“ - „Издържка и други текущи разходи“ – „Текуща издръжка“ със 110 000 лв. и са увеличени разходите по показател „Капиталови разходи“ със 110 000 лв. Промяната е съгласувана предварително с министъра на електронното управление, тъй като касае целевите разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии.

3. На основание чл. 75 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. и в изпълнение на Постановление № 386 на Министерския съвет от 1 декември 2022 г. е извършена промяна на утвърдения с чл. 43, ал. 3, т. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. показател по бюджета на Комисията за финансов надзор за максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2022 г., като същият е увеличен с 4 950 000 лв.

На основание чл. 20 от Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в КФН са извършени две вътрешно компенсирани промени в рамките на показател „Персонал“, съответно на 04.10.2022 г. и на 29.12.2022 г. Същите не променят показателите по бюджета на КФН по смисъла на Закона за публичните финанси.

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Организационната структура на Комисията за финансов надзор е представена в следната форма:

През 2022 г., в организационната структура на КФН, е извършено изменение съгласно Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация – вследствие на промените, публикувани в ДВ, бр. 86 от 28.10.2022 г. е създадено звено „Събиране на приходи“ и се закрива дирекция „Координация и политика на регулаторната и надзорната дейност“.

4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.

За реализацията на **Приоритет 1** - Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 1.1 Координация и хармонизиране на националното законодателство с европейското в областта на финансовите пазари

Развитието на капиталовите пазари е основен приоритет както на европейско, така и на национално ниво. Това е единствената възможност за преодоляване на последствията от Covid-19, както и да бъде осигурено финансирането на европейската икономика чрез осигуряване на алтернативни източници на финансиране. За да се постигне единен европейски капиталов пазар е необходимо националните пазари също да се развиват. Приетите, както и предложените изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба през 2022 г., по отношение на инвестиционната дейност, застрахователния и осигурителния пазар целят по-задълбочено интегриране на българския пазар в капиталовите пазари на ЕС.

Представители на Комисията за финансов надзор участваха активно в създадената със заповед на министъра на финансите № ЗМФ-545/29.06.2021 г. работна група по изготвянето на изменения и допълнения в Кодекса за социално осигуряване във връзка с осигуряване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238 относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП). С предвидените промени в КСО се регламентира нов вид доброволен пенсионен фонд (доброволен пенсионен фонд за паневропейски пенсионен продукт), към който да бъдат обособени подфондове с различен инвестиционен и рисков профил, съобразно структурата на действащия пенсионен модел в страната, като се дава възможност осигурените по ПЕПП лица да избират различни инвестиционни варианти и да се прилага техника за намаляване на риска, свързана с разпределение на инвестициите съобразно жизнения цикъл на потребителите. Оказано е съдействие на Министерство на финансите (МФ) и относно разработването на уредбата на осигурителните права и са подготвени необходимите разпоредби, уреждащи прилагането на надзорни мерки при нарушения в дейността на пенсионноосигурителните дружества, предлагащи ПЕПП. Подготвеният от работната група законопроект е приет от Министерски съвет и внесен за разглеждане от законодателния орган, но не е приет поради разпускане на Народното събрание.

Регулярно се извършва преглед на публикувани в Официален вестник на ЕС актове на ЕС и се формира становище от гледна точка на относимостта им към допълнителното

пенсионно осигуряване и необходимостта от извършване на промени в нормативната уредба във връзка с това.

Също така регулярно са анализирани постъпилите предложения на промени в регламенти и решения на ЕС за налагане на ограничителни мерки спрямо Русия и Беларус във връзка с войната в Украйна.

През отчетния период с решение на административния орган са утвърдени актуализирани образци на легитимационни документи за осигурително посредничество по чл. 123г, ал. 12 от КСО с оглед констатираната в практиката необходимост от тяхното осъвременяване.

Оперативна цел 1.2 Съобразяване на националните регулации със спецификите на българския финансов пазар с оглед стимулиране на неговото развитие

През 2022 г. Комисията за финансов надзор продължи да инициира промени в регулаторната рамка и да работи по усъвършенстване на надзорната дейност съобразно най-добрите световни стандарти при отчитане на особеностите на националния пазар с акцент развиване на добрите бизнес практики при спазване на принципите за равнопоставеност, пропорционалност и безпристрастност.

Оперативна цел 1.3. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест

При осъществяване на своята дейност, свързана с регулаторна политика, Комисията за финансов надзор изготви предложения за промяна на законодателството с цел премахване на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари.

С измененията в ЗППЦК (обн., ДВ, бр. 51 от 01.07.2022 г.) се постига съобразяване с изискването на чл. 49 от Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 година относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937, държавите членки да адаптират националните си разпоредби и да осигурят прилагането на единен праг от 5 000 000 евро на общо набраните средства за предложенията за колективно финансиране, направени от един създател на проект, като прагът в ЗППЦК за освобождаването от задължението за публикуване на проспект при публично предлагане на ценни книжа се повиши на 8 000 000 евро. По този начин, се осигури възможност за повече малки и средни предприятия да набират капитал, при по-ниски разходи и такси и по-малко административни тежести, при отчитане и на наблюдавания повишен интерес и презаписванията на емисиите при публични предлагания на пазара за растеж.

С измененията на ЗПФИ (обн., ДВ, бр. 25 от 01.07.2022 г.) се постига облекчаване на административната тежест, свързана с изпълнението на изискванията за документиране и оповестяване. По този начин инвестиционните посредници ще могат да използват ресурсите по-ефективно и да се възстановят по-бързо от икономическия шок, причинен от Covid-19.

Премахването на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари е цел и на извършените изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове, приети от КФН през отчетния период.

Оперативна цел 1.4. Предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за регулаторната дейност на Комисията

С цел своевременно информиране на заинтересованите лица и на обществеността, следвайки принципите за прозрачност, предвидимост и последователност при формиране на регулаторна рамка на институционалната страница на КФН са публикувани предложенията и мотивите относно приеманите промени¹, както и информация с фокус цели, правопораждащи права и задължения, цели и въздействия на промените.

През отчетния период КФН работи проактивно за осъществяване на активен и ползотворен диалог с компетентните органи, институции, браншови организации и заинтересовани лица във връзка с разгледаните предложения за изменения в нормативните актове, регулиращи небанковия финансов сектор в страната, както и във връзка с анализиране на действащите регулации, в т.ч.:

- участие в дискусия на тема „Счетоводството и одита в България – натрупания опит след последните промени“, организирана от Института на дипломираните експерт-счетоводители;

- участие в заседание на Консултативния съвет по финансова стабилност на 18.05.2022 г., на което са разгледани въпросите по прилагането на международните ограничителни мерки, развитието на финансовата система, вкл. във връзка с войната в Украйна и определянето на национални компетентни органи по проекта на Регламент на ЕС за пазарите на криптоактиви;

- своевременно предоставяне на актуализирани данни във връзка с изготвян от МФ проспект за емитиране на облигации (държавен дълг);

- участие в телеконференцна презентация на инвестиционния фонд “Three Seas Initiative Investment Fund” (TSIIF).

За реализацията на **Приоритет 2 - Осъществяване на ефективен риск базиран надзор върху небанковия финансов сектор и поддържане на стабилни финансови пазари** КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 2.1. Съобразяване на надзорната дейност с относимите единни политики и стандарти

Във връзка с извършения риск-базиран надзор на ротационен принцип на поднадзорните лица, през 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 12 броя доклади.

На база резултатите от прилагането на Наръчник за риск базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: Застрахователния пазар

¹ Проектите на наредби и мотивите към тях, както и справките за отразяване на становищата, предложенията и възраженията, получени в хода на обществените консултации, са оповестени на интернет страницата на Комисията в рубрика „Нормативна уредба“, подсекция „Обществени консултации“.

са одобрени и включени в годишния план за проверки на място: 3 застрахователи и 7 застрахователни брокери извършващи дейност по животозастраховане.

През тази отчетна година бе изготвена за първи път Годишна програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2022 г., на база утвърдения през трето тримесечие на 2021 г. Наръчник за риск базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: Осигурителен надзор.

Оперативна цел 2.2. Ранна идентификация, анализ и оценка на рисковете, свързани с дейността на поднадзорните лица

Във връзка с намерението на България за присъединяване към ERM II и с оглед изпълнението на мерките, заложи в Националната програма за реформи в отговор на специфичните препоръки на Съвета на ЕС от 2018 г., през 2019 г. в КФН бе въведен риск базиран надзор в областта на застраховането и пенсионното осигуряване.

В Комисията за финансов надзор през 2020 г. е въведен риск базиран подход при извършване на оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма спрямо инвестиционните посредници, кредитните институции, предлагащи инвестиционни услуги и управляващите дружества.

Оперативна цел 2.3. Разширяване на надзора върху пазарното поведение на поднадзорните лица

В изпълнение на своите надзорни функции Комисията за финансов надзор продължи да осъществява предварителен надзор, който обхваща одобрението или утвърждаването на различни документи с основно значение за дейността на участниците в небанковия финансов сектор. Някои от производствата, свързани с разрешителните и одобрителните режими, се инициират по искане на лицата, задължени съгласно нормативната уредба, докато други производства се осъществяват служебно от експертите на КФН.

В рамките на осъществявания надзор на дейността на инвестиционните посредници и управляващите дружества, както и управляваните от тях предприятия за колективно инвестиране, се извършва преглед и анализ на правилата, политиките и практиките на съответните поднадзорни лица, свързани с разглеждането на жалби, управлението на конфликт на интереси, включително спазване изискванията, свързани със справедливото третиране на клиентите, като при установяване на пропуски и лоши практики своевременно се предприемат и съответните надзорни мерки и действия, имащи за цел коригиране на пазарното поведение. Извършва се оценка на политиките, касаещи предлаганите или предоставяните услуги и продукти в съответствие с характеристиките и потребностите на клиентите, на които същите ще бъдат предлагани, като се извършва преглед относно това дали лицата, предлагащи финансови инструменти отговарят на приложимото законодателство. Освен това в хода на надзорната дейност се проследява спазването на изискванията относно извършване на оценка за уместност и целесъобразност, съответно

предоставянето на информация на клиентите, съответно потенциалните клиенти с оглед тяхната защита.

При осъществяването на пряката надзорна дейност от управление „Застрахователен надзор“, продължава да се наблюдава положително влияние на транспонираните от Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета от 20 януари 2016 година относно разпространението на застрахователни продукти завишени изисквания към разпространителите на застрахователни услуги, като при извършените пълни проверки на застрахователни брокери и агенти са забелязани положителни тенденции, свързани с нивото на потребителска защита, цялостното клиентско обслужване и подготовката на служителите, пряко ангажирани с разпространение на застрахователни услуги.

Усилията на експертите от управление „Застрахователен надзор“ са концентрирани върху мониторинг на пазара на разпространение на застрахователни услуги, насърчаване на добри практики в пазарното поведение на разпространителите на застрахователни услуги и спазването на изискванията към разпространителите на застрахователни услуги, съдържащи се в КЗ.

През отчетния период експертите от управление „Осигурителен надзор“ извършваха анализ на пазарното поведение на пенсионноосигурителните дружества за спазване на разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение управление на риска, инвестициите, вземанията и задълженията на управляваните от дружествата фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания.

Оперативна цел 2.4. Осъществяване на ефективни съвместни действия във връзка с надзорната дейност върху небанковия финансов сектор чрез обмен на информация и тясно сътрудничество между национални, европейски и международни органи и институции

Комисията за финансов надзор участва активно в процесите по вземане на решения в работните групи към Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, както и в работните групи и комитетите към Европейската комисия.

Като компетентен орган на държава членка на ЕС Комисията поддържа ефективно и ползотворно международно сътрудничество. С участието си при подготовката в изготвяне на позиции и становища за целите на различни европейски форуми КФН има съществен принос при формирането на защитата на националните интереси в областта на небанковия финансов сектор.

Комисията за финансов надзор осъществява активно взаимодействие с държавните институции, които пряко или косвено влияят върху надзора и ефективното функциониране на финансовите пазари.

Комисията за финансов надзор е член на Консултативния съвет по финансова стабилност, заедно с министъра на финансите и управителят на Българската народна банка.

През програмния период се очаква при неговото свикване КФН да вземе активно участие за изпълнението на задачите му, определени в чл. 31, ал. 3 от ЗКФН.

Комисията за финансов надзор си взаимодейства с ДАНС във връзка с прилагането на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

Във връзка с осъществяване на надзорната си дейност КФН си взаимодейства с Българската народна банка, а също и с Националната агенция за приходите.

Комисията за финансов надзор си сътрудничи и с Агенцията по вписванията с цел извършване на електронен обмен на данни между двете институции.

Сключено е и споразумение с Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ на основание § 2 от заключителните разпоредби на Наредбата за процедурите за обмен на информация и сътрудничество между държавните органи, участващи в защитата на лицата, работещи по трудово правоотношение, подали съобщения за нарушения, свързани с пазарни злоупотреби с финансови инструменти.

Във връзка с работата на ESMA, Европейския ЕИОРА, както и с Европейския съвет за системен риск, в чиито дейности Комисията за финансов надзор взема активно участие, през отчетния период се осъществява все по-интензивен обмен на информация и все по-тясно сътрудничество с тези органи в изпълнение на изисквания за предоставяне на информация за продуктите и услугите на българския пазар.

За реализацията на **Приоритет 3 - Институционално развитие и повишаване на капацитета за ефективно административно управление** КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 3.1. Поддържане на оптимална организационна структура

Комисията за финансов надзор е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата от небанковия финансов сектор. Комисията е колективен орган и се състои от петима членове: председател, трима заместник-председатели и член. При осъществяване на своите правомощия КФН е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Комисията за финансов надзор изгражда и поддържа организационна структура на основата на следните принципи:

- ✓ Законност, безпристрастност и справедливост;
- ✓ Отговорност, честност, прозрачност;
- ✓ Ефективност, ефикасност, обективност.

Всички служители и ръководители са лично отговорни за прилагането на тези ценности във всекидневната си работа, като тяхното поведение влияе върху имиджа на КФН. Интегритетът в прилагането на принципите и ценностите е ключов фактор във всички аспекти на дейността на КФН, осигуряван от спазването на етични норми за поведение, вътрешни правила, стратегии, годишни планове, финансово управление и контрол,

управление на информационната сигурност, контрол и оценка на изпълнението и вътрешен одит.

Резултат от ефективната дейност на Комисията за финансов надзор е осигуряване на добра среда за развитие на бизнеса в трите сектора, които тя регулира – инвестиционен, застрахователен и сектор на пенсионното осигуряване.

Комисията за финансов надзор е юридическо лице на бюджетна издръжка. Председателят на КФН е първостепенен разпоредител с бюджет.

Съгласно ЗКФН, Комисията се подпомага от администрация, организирана в три основни управления – „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“, всяко от които се ръководи пряко от заместник-председател на Комисията. В съответствие с Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация, администрацията на Комисията е обща и специализирана, като общата численост на служителите в администрацията на Комисията е 265 щатни бройки.

През 2022 г., в организационната структура на КФН, е извършено изменение съгласно Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация (ПУДКФННА) – вследствие на промените, публикувани в ДВ, бр. 86 от 28.10.2022 г. е създадено звено „Събиране на приходи“, закрива се дирекция „Координация и политика на регулаторната и надзорната дейност“, прецизирани са функциите на дирекция „Финансово-стопански дейности“, както и на други административни звена и длъжностни лица. Допълнени са функциите на трите регулаторни дирекции в рамките на специализираната администрация, а тези на надзорните дирекции са прецизирани с оглед организационната обезпеченост на работата на Комисията. С цел наблюдение и въвеждане на финансови иновации в небанковия финансов сектор, включително развитие на механизма за комуникация със заинтересованите лица (Innovation Hub) са допълнени и функциите на дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“.

Според разпределението на функциите, администрацията на Комисията е диференцирана, както следва:

- ✓ Звена и длъжности на пряко подчинение на председателя на КФН;
- ✓ Обща администрация, която подпомага осъществяването на правомощията на председателя на Комисията като ръководител на администрацията, осигурява технически дейността на Комисията и на специализираната администрация и осъществява дейността по административно обслужване на гражданите и юридическите лица;
- ✓ Специализирана администрация, която осигурява осъществяването на правомощията на Комисията и нейните органи. В нейния състав са включени дирекциите от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“, „Осигурителен надзор“ и дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“.

Оперативна цел 3.2. Осигуряване на финансова стабилност и оптимално планиране и управление на финансовите ресурси

През отчетния период изпълняваните дейности са насочени към осигуряване на финансова стабилност, разумно разходване на бюджетните средства, както и осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на КФН, с цел постоянно усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност на комисията в защита на интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

Планирането и разпределението на бюджета на КФН цели осигуряване на приоритетните дейности на Комисията, съгласно принципите за икономичност, ефикасност, ефективност и устойчивост и при спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

В началото на годината бяха изготвени актуализирани разчети по проектобюджета за 2022 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2023 и 2024 г. След приемане на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. е разработено месечно разпределение на бюджета на КФН за 2022 г. В документите са заложили средства за гарантиране на приоритетите и целите, залегнали в Стратегията за развитие на КФН 2022-2024 г., като са отчетени всички външни и вътрешни фактори, даващи отражение при изпълнението на бюджета. Фокусът е върху реално постигнатите резултати, съпоставени с планираните. Ежемесечно е актуализирана и подавана информация за очакваното изпълнение на бюджета на Комисията до края на годината.

В рамките на първия етап от бюджетната процедура за 2023 г. е разработена бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г., включително в програмен формат, съгласно указанията на министъра на финансите. През втория етап на бюджетната процедура за 2023 г. е разработен проектобюджет на КФН за 2023 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2024 и 2025 г.

С цел повишаване на ефективността при дейностите, свързани със събирането на приходите през отчетния период е извършван постоянен мониторинг, както и проактивна комуникация с поднадзорните лица. В рамките на отчетния период, във връзка с извършената годишна инвентаризация на вземанията на Комисията за финансов надзор за 2021 г., са изпратени писма до поднадзорни юридически лица за неплатени задължения към КФН. Провеждани са телефонни разговори с поднадзорните лица с просрочени вземания и са изпращани уведомителни и напомнителни писма по електронната поща за заплащане на дължими годишни такси. Във връзка с оптимизиране на процеса по събиране на приходите в края на 2022 г. е извършена промяна в Правилника за устройството и дейността на КФН и нейната администрация е създадено и звено „Събиране на приходи“.

За оптимизиране на ефективността и ефикасността при усвояване на бюджетните ресурси през периода продължи текущото наблюдение на бюджета, като се акцентира върху анализа и засилване на контрола при изпълнението на бюджетните показатели. Периодично са изготвяни оборотни ведомости, ежемесечни и тримесечни отчети за касовото изпълнение на бюджета на КФН, които са представени в Министерството на финансите и Сметната

палата, съобразно указаните срокове. През същия период е изготвен и годишният финансов отчет на КФН за 2021 г., както и отчет на програмния бюджет за 2021 г.

През одитирания период са утвърдени нови Вътрешни правила за прилагане на системата за двоен подпис в КФН, Вътрешен правилник за документооборота на финансово-счетоводните документи в КФН и Вътрешни правила за управление на движими вещи - държавна собственост и осигуряване на материали в КФН. Направени са промени във Вътрешните правила за финансово управление и контрол в КФН, Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в КФН, Счетоводната политика на КФН и Вътрешните правила за организацията и отчетността на разходите на КФН.

С цел осигуряване на прозрачност редовно на страницата на КФН са публикувани годишният финансов отчет на КФН за 2021 г., месечни и тримесечни отчети за 2022 г.

Оперативна цел 3.3. Подбор, мотивация и обучение на служителите

За успешното реализиране на функциите и целите си, КФН чрез ефективното управление на човешките ресурси цели да осигури способни, отговорни, мотивирани служители, притежаващи необходимите знания, компетентност и потенциал. Това се реализира чрез провеждане на последователна политика в областта на управлението на човешките ресурси, насочена към осигуряване и развитие на експертния потенциал на служителите на КФН, повишаване на професионалната им квалификация, осигуряване на последователност в лидерството и приемственост, изграждане и поддържане на работна среда, която повишава доверието, мотивацията и удовлетвореността на служителите и формиране на вътрешноинституционална принадлежност.

След промените в ПУДКФННА и добавянето на нови 10 щатни бройки за изпълнение на допълнително възложените на организацията функции, утвърдената щатна численост на КФН към края на 2022 г. е 265 бройки (5 членове на КФН и 260 души администрация). В резултат на предприетите действия по привличане и задържане на експерти с необходимите професионални качества и квалификации, броят на заетите щатни бройки в Комисията в края на 2022 г. е 240, а коефициентът на заетост възлиза на 91% от общата численост.

От ключово значение за Комисията е стратегическото управление на знанието и развитието на култура на непрекъснато учене и споделяне на знания и опит в нея. Един от доказалите се на практика ефективни подходи за съхраняване и трансфер на знания и споделяне на опит, между поколенията на работното място, прилаган от Комисията, е менторството.

През месец януари 2022 г. влиза в сила заповед на председателя в която са определени правила за осъществяване на програма за менторство на новопостъпилите в КФН служители. Менторството на новоназначени служители е дълъг процес, чиято цел е да подпомогне новопостъпилият да опознае целите, структурата и дейностите на КФН, организационната култура, да навлезе в професионалните си ангажменти, като надгради знанията и уменията си с такива, които ще са му необходими за спецификата на работата му, както и да му помогне да изгради връзката между служителя и Комисията.

Прилагането на менторството, като инструмент за развитие на човешките ресурси, доведе до повишаване на мотивацията, ефективността при изпълнението на ежедневните работни задачи и по-бързото адаптиране на новоназначените служители към организацията, и в частност към работния процес в съответното звено. Срокът за осъществяване на менторството е 6 месеца. Инвестираните в подпомаганите служители време и ресурси създават в тях чувство за принадлежност към Комисията и осигуряват приемствеността, която всяка организация е важно да развива и съхранява, за да гарантира перспективата си в дългосрочен план.

Съобразно поставените стратегически цели и съответно постигането им чрез изпълнение на специфични подцели, през изминалата година в областта на управлението на човешките ресурси са извършени целенасочени, рационални и ефективни действия, насочени към поддържане ритъма на изпълнение на работните процеси, посредством което са реализирани следните дейности:

✓ Съобразно утвърдената Процедура за планиране, организиране и реализиране на обученията на служителите в КФН е извършен анализ и последваща оценка на проведените обучения през 2022 г., който допринесе за идентифициране на нуждите от обучение на служителите през 2022 г. Извършен е анализ на потребностите от обучение на служителите през 2022 г., въз основа на който е утвърден от председателя на КФН План за обучение на служителите;

✓ С цел поддържане и повишаване на необходимата теоретична подготовка, както и придобиването на нови знания и умения от служителите, през периода на отчитане са проведени обучения за професионално и личностно развитие на служителите, разпределени както следва:

✓ Организирани и провеждани от Института по публична администрация по 70 теми на обучения в които са взели участие 232 служители, като един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Обученията са в областта на дигиталната компетентност, електронното управление, нормотворчество и правоприлагане, управление и лична ефективност, обучения по програма България в Европейски съюз, програма Устойчиво развитие и иновации, киберсигурност, чуждоезикови обучения и др.;

✓ Обучения за повишаване на професионалната квалификация на служителите, организирани от обучаващи институции в България (ШПФ, ИВОБ, ДАНС, КНОБ и др.) по общо 25 теми, с участието на 22 служители, един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Основните области на проведените курсове са в областта на възлагането на обществени поръчки, законодателния процес, вътрешния одит, актуални въпроси на гражданското и облигационно право, доказателствена тежест на електронния документ, финансово-счетоводни теми, както и запознаването с промените в различни нормативни актове, касаещи дейността на Комисията и др.;

✓ Обучения, организирани от чуждестранни организации - EIOPA, ESMA, Joint Vienna Institute (JVI), Malta Financial Services Authority (MFSA), Съвета на Европа - 13 теми, участвалите служители са 23, като отново един служител е участвал в повече от една тема на обучение;

✓ През 2022 г. осем служители успешно завършиха, стартиралите през 2021 г. чуждоезикови обучения по терминологичен английски език по европейски и международни въпроси, организирани от Дипломатическия институт към Министерство на външните работи;

✓ След отправена покана от Института по публична администрация двама служители са взели участие в международната модулна обучителна програма по проект „Синергия“. Програмата е насочена основно към подобряването и модернизацията на управлението в публичната администрация в Централна и Източна Европа. Проектът включва провеждането на международна обучителна програма за служители на ръководна длъжност, насочена към развитие на лидерските знания, умения и обмяна на опит между висши държавни служители от Полша, България, Унгария и Латвия;

✓ По покана на Дипломатическия институт 9 служители са участвали в проведените обучителни курсове, организирани от института, темите са: “Комуникационни и презентационни умения в международна среда”, “Протокол и етикет” и “Публична дипломация”;

✓ Във връзка с изпълнението на проект „Изграждане на Единна информационна система (ЕИС) за нуждите на Комисията за финансов надзор“, 18 служители са участвали в обучение, свързано с изграждането ѝ и работата с нея;

✓ През 2022 г. Комисията за финансов надзор сключва договори за повишаване на квалификацията с двама служители, чрез финансиране на техните обучения респективно в международната магистърска програма „Право на Европейския съюз“ на Софийски университет „Свети Климент Охридски“ и Университета на Лотарингия, Франция и на обучителната програма „PR и мениджмънт на репутацията“ на London School of Public Relations;

✓ За надграждане на постигнатата екипна мотивация и институционална принадлежност, през месец август, в гр. София, беше инициирано и проведено специално мотивационно събитие на тема: „Лидерски умения: създаване на доверие и предизвикване на допълнително усилие в екипа“. Проведената дискусия беше с фокус върху надграждане на социалните и комуникативните компетенции, както и свързаните с тях доверие в екипите.

С цел ефективното осъществяване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията през периода на отчитане са назначени общо 30 служители с необходимото образование и професионална квалификация, личностни качества и потенциал, които отговарят на високите стандарти, заложи в целите на КФН, а именно:

✓ 9 служители са назначени в общата администрация на КФН;

✓ 21 служители в специализираната администрация на регулатора.

От новопостъпилите в администрацията на Комисията служители, най-голям дял заемат назначените на трите експертни длъжности – главен експерт, старши експерт и младши експерт - 87 %. Останалите назначени служители са заели позициите директор на дирекция (1 служител), системен анализатор (1 служител) и актюер (2 служители).

През отчетния период са преназначени общо 51 служители, разпределени както следва:

- ✓ 23 служители са повишени в по-висока длъжност, по инициатива на техните ръководители, като резултат от доброто изпълнение на служебните задължения и показан потенциал за развитие. Един от тези служители е преминал от експертна към ръководна длъжност. Друг е преназначен на длъжност финансов анализатор след успешно положен изпит за признаване на правоспособност на отговорен актьор, организиран от КФН, чрез което придобива частична правоспособност в общото застраховане и животозастраховането.
- ✓ 18 служители са получили увеличение на основното възнаграждение, въз основа на заложените във Вътрешните правила за работната заплата хипотези за преразглеждане на възнаграждението след изтичане на срока за изпитване или поради повишен обем на изпълняваната работа;
- ✓ 9 служители са преназначени в друго административно звено и 1 в своето на друга експертна длъжност. При шестима от тях се запазва заеманата длъжност, а преназначаването на останалите трима е следствие създаването на ново административното звено „Събиране на приходи“ и с цел попълването му с експертен капацитет.

За отчетния период са прекратени трудовите правоотношения с общо 26 служители, като един от тях е бил освободен преди изтичане на срока за изпитване, а други трима са прекратили трудовите си договори с КФН, позовавайки се на разпоредбите на чл. 327, ал. 1, т. 9 от Кодекса на труда, поради постъпване на държавна служба.

През 2022 г., Комисията за финансов надзор продължи участието си в Програмата за студентски стажове в държавната администрация, като в рамките на отчетния период организира и проведе стажуването на петима студенти в дирекциите „Застрахователен надзор“, „Надзор на инвестиционната дейност“, „Регулаторни режими на застрахователния надзор“ и „Финансово-стопански дейности“.

За реализацията на **Приоритет 4 - Поддържане и развиване на модерна информационна инфраструктура** КФН залага следните оперативни цели:

4.1. Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги

През отчетния период беше проведена среща с ИА „Инфраструктура на електронното управление“ във връзка с възможността за безплатно използване на предоставяните от тях ресурси за резервиране и архивиране на информация от критични данни и системи на КФН. След полученото от тях официално потвърждение за възможността да ни бъде предоставено ползването на тяхната инфраструктура, бяха проведени технически срещи, на които се взеха решения за разпределение на задачите и отговорностите на двете страни. Към момента продължава работата по стартиране на ползването от КФН на услугата за резервиране и архивиране на информация.

През периода беше доставен, инсталиран и пуснат в експлоатация нов дисков масив, с което бяха разширени наличните ресурси, производителността на наличните сървъри в експлоатация, както и бе осигурена възможност за бъдещо разгръщане и развитие на цялата виртуална инфраструктура като цяло. Беше вдигната тестова среда за проектираната в момента ЕИС.

Беше доставено, монтирано и пуснато в експлоатация мрежово оборудване за осигуряване на безжична комуникация на територията на Комисия за финансов надзор, с което беше осигурено покритие във всички зони на сградата, стана възможно осигуряване на достъп до информационните ресурси през корпоративната безжична мрежа без компрометиране на сигурността, като същевременно беше запазена възможността за достъп до интернет за външни устройства чрез отделяне им в отделен публичен сегмент на безжичната мрежа.

4.2 Прилагане принципите на електронното управление, подобряване на административното обслужване и фокус върху потребителите на финансови услуги и продукти

Беше извършено надграждане на системата за регистрация и deregистрация на потребителите на системата по чл. 26 от MIFIR, като в момента в реална среда работи Публичен единен портал за регистрация и deregистрация на потребители към информационните системи:

- Система по чл. 26 от Регламент 600/2014;
- Система по чл. 9 от CSDR – подаване от страна на интернализаторите на сетълмент;
- Система по чл. 110 от Регламент 231/2013 – подаване на отчети от ЛУАИФ.

През периода беше приключена работата по разработване и пуснат в реална среда нов сайт на КФН, както приключи и разработването на мобилно приложение Smart FSC.

4.3. Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

В изпълнение на задълженията на КФН към Европейският орган за ценни книжа и пазари за автоматизация на процеса по получаване на данни от поднадзорните лица и изпращането им към европейския регулатор, беше изградена информационна система за осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (CSDR) която е пусната за работа в реална среда през второто полугодие на 2022 г. след приключване на необходимите тестове.

Беше разработена и внедрена информационна система осигуряваща изпълнението на задълженията за докладване на информацията по чл. 110 от Делегиран регламент (ЕС) №

231/2013 от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора.

През отчетния период системата за приемане на данни по чл. 26 (1) от Регламента за пазарите на финансови инструменти беше успешно надградена и беше внедрена връзка с ново техническо решение на Европейския орган за ценни книжа и пазари във връзка с трети параграф на чл. 26 (1) от Регламента за пазарите на финансови инструменти (MiFIR). Това ново решение даде възможност КФН да препраща към ESMA всички файлове с отчети за трансакции, получени от одобрени механизми за докладване (ОМД), инвестиционни посредници и места за търговия.

През 2022 г. беше внедрена и стартира успешно информационна система, осигуряваща представянето на годишните индивидуални отчети и годишните консолидирани отчети на публичните дружества и другите емитенти, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, в европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ).

Продължи дейното участие на дирекция „Информационни технологии“ в проекта на Европейския банков орган (ЕБО) във връзка с изпълнението за докладване от страна на инвестиционните посредници съгласно чл. 54 от Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници. Продължи и изграждането на информационна система, която да обезпечи докладването на инвестиционните посредници към ЕБО.

4.4. Изграждане и поддържане на ефективна интегрирана информационна система с функционалностите, необходими за покриване на задачите и целите на КФН

През 2022 г. за постигане на поставените стратегически цели, чрез поддържане и развитие на модерна информационна инфраструктура, в областта на информационните технологии, продължиха процесите по изграждане на единна информационна система (ЕИС), която да осигури необходимата автоматизация на всички основни бизнес процеси в КФН.

През периода бяха проведени редица срещи между експерти от КФН и разработчика на системата „Скейл Фокус“ АД, свързани с анализ на бизнес процесите протичащи в КФН, необходими интеграции с външни системи, входно изходни потоци от данни и др.

Съгласно сключен договор започна разработването на софтуерна система, която да дава възможност XML съобщенията генерирани в системата за достъп до информация от регистрите на трансакции (TRACE) да бъдат конвертирани в четим формат и да могат да се правят справки по данните в тях.

За реализацията на **Приоритет 5 Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари** КФН залага следните оперативни цели:

5.1 Засилване на информираността и ограничаване извършването на дейност без изискуемия за целта лиценз или разрешение

През отчетния период Комисията за финансов надзор продължи да изготвя разяснителни материали за разпознаване на дейността на лицензираните инвестиционни посредници от тези, извършващи дейност без необходимия лиценз. Своевременно бе актуализиран и списъкът с лица, предоставящи инвестиционни услуги и дейности без необходимия лиценз.

5.2. Осигуряване защита на потребителите на небанкови финансови услуги чрез предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

Комисията за финансов надзор, в качеството ѝ на участник в Европейската система за финансов надзор (ESFS), е активно ангажирана в дейността на Европейските регулаторни органи - ESMA и Европейският ЕИОРА и ESRB. В това си качество КФН участва в приемането на редица мерки във връзка с пандемията Covid-19 от ESMA и ЕИОРА, които целят да създадат единна европейска практика по отношение на пазарните участници и еднаква защита за потребителите на финансови услуги.

Осигуряването на защита на интересите на потребителите е сред водещите фактори, които спомагат за ефективно функциониране на финансовите пазари и намаляват рисковете, свързани с финансовата стабилност. Воденето на ефективна политика за защита на потребителите допринася за изграждането на потребителското доверие, като същевременно стимулира пазарния растеж.

Комисията за финансов надзор осигурява предоставянето на актуална публична финансова информация на потребителите на небанкови финансови услуги чрез публикуването на регулираната информация по отношение на поднадзорните ѝ лица.

5.3. Повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията чрез подобряване нивото на осведоменост

На официалната си интернет страница Комисията за финансов надзор регулярно актуализира всички рубрики с цел предоставяне на навременна и вярна информация за потребители, поднадзорни лица и всички заинтересовани лица в страната и чужбина, в т.ч. новини, административни документи, статистически данни, нормативни актове и др.

Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуализира периодично на страницата на КФН списъците с нотификациите на българските и чуждестранни инвестиционни посредници, места за търговия, управляващи дружества, колективни инвестиционни схеми, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и централни депозитари на ценни книжа, информирали КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, съответно на територията на друга държава членка при условията на свободно предоставяне на услуги или чрез установяване на клон. Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуален списък на проспектите и допълненията към проспектите на емитенти от други държави-членки, възнамеряващи или вече извършващи публично предлагане на ценни

книжа на територията на Република България, за които КФН е нотифицирана чрез портала за уведомяване, създаден и поддържан от ESMA.

Управление „Застрахователен надзор“ периодично подава информация за актуализиране на списъците на българските и чуждестранни застрахователи и застрахователните брокери, застрахователите и застрахователните посредници от държави-членки на ЕС, информирали КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, както и на български застрахователи и презастрахователи, желаещи да извършват застрахователна дейност на територията на ЕС.

В областта на допълнителното пенсионно осигуряване от управление „Осигурителен надзор“ се публикуват регулярни тримесечни справки, справки за доходността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, данни за промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг, материали за натрупаните средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Във връзка с поддържане на доброто междуинституционално сътрудничество, както и за изпълнение на своевременни и превантивни надзорни функции, през отчетния период представители на управление „Осигурителен надзор“ участваха в редица работни срещи с представители на поднадзорни лица и на други органи и организации, в т.ч.:

✓ обсъждане на развитието на пенсионната система във връзка с осъществявано от „Ърнст и Янг България“ ЕООД („Ърнст и Янг“) проучване в областта на частното пенсионно осигуряване по възлагане от Международната финансова корпорация, при която са формирани изводи, че допълнителното пенсионно осигуряване в България е успешна система, която внимателно е била създадена и добре развивана;

✓ с представители на Българската асоциация за допълнително пенсионно осигуряване и на Института на дипломираните експерт-счетоводители за обсъждане и изготвяне на проект на национален счетоводен стандарт, отнасящ се до финансовото отчитане на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на фондовете за извършване на плащания.

Институционалната страница на КФН – www.fsc.bg отговаря на изискванията за публичност, прозрачност и достъпност, като на нея всекидневно се публикува информация, която интересува и засяга поднадзорните, както и други заинтересовани лица. Тя отразява дейността на Комисията, включително нейната структура и функции, решения, нормативна уредба, практики и указания, обобщени статистически данни, периодични отчети и анализи за трите вида регулирани пазари (капиталов, застрахователен и осигурителен), годишни отчети за дейността, бюджет и касови отчети, информация за потребителя и образователни инициативи, адреси за контакт, новини, предупреждения за нелицензирани инвестиционни посредници и др.

От месец юни 2022 г. Комисията за финансов надзор е с обновен институционален сайт, с нова визия и подобрени функционалности. Сайтът следва актуалните уеб тенденции, използвани са повече визуални елементи, улеснен е потребителският достъп чрез адаптивен дизайн позволяващ визуализацията му на смарт устройства.

Сайтът съдържа както информация за Комисията, така и полезна информация за поднадзорните лица. На разположение на всички ползватели са актуализираната нормативна уредба, както и административни документи, е-портали, регистри и справки. Достъп до търсената информация има и чрез търсачката на база въведени ключови думи. В реално време се публикуват важни новини и съобщения, като сайтът е и средство за получаване на обратна връзка от потребителите, които само с един клик могат да наберат посочените телефони, да заредят адреса на КФН в Google Maps или директно да изпратят мейл.

Създадена е изцяло нова, модерна и лесно достъпна навигация към другите канали на Комисията за връзка с потребителите и поднадзорните лица, а именно – YouTube канала, профила в LinkedIn, сайта на кампанията „#инвестирай безопасно“ и обучителния сайт „Твоите финанси“.

Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуализира периодично на страницата на КФН списъците с нотификациите на българските и чуждестранни инвестиционни посредници, места за търговия, управляващи дружества, колективни инвестиционни схеми, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и централни депозитари на ценни книжа, информирани КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, съответно на територията на друга държава членка при условията на свободно предоставяне на услуги или чрез установяване на клон.

В областта на застраховането периодично се актуализират списъците на българските и чуждестранни застрахователи и застрахователните брокери, застрахователите и застрахователните посредници от държави-членки на ЕС, информирани КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, както и на български застрахователи и презастрахователи, желаещи да извършват застрахователна дейност на територията на ЕС.

За допълнителното пенсионно осигуряване се публикуват регулярни тримесечни справки, справки за доходността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, данни за промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг, материали за натрупаните средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Относимите нормативни документи от европейското законодателство, директиви на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз, регламенти и решения на Съвета и на Европейския парламент за отчетния период са публикувани в раздел „Европейски въпроси“.

Във вече поддържаната съществуваща рубрика „За потребителя“ - „Предупреждения за потребителите“ - „От европейските регулаторни и надзорни органи“ са публикувани 1326 предупреждения, получени от европейските партньори на Комисията.

През 2022 г. на институционалната страница на КФН са публикувани над 1600 материала, от които: 248 новини, 787 решения, 55 статистики и 542 материала.

Чрез е-порталите на страницата на КФН, поднадзорните лица на Комисията подават изискваната от регулатора информация – отчети, справки и др., подписана с електронен подпис.

През 2022 г. в Информационния център на КФН са постъпили общо 3469 обаждания от граждани и поднадзорни лица като разпределени по надзори са – осигурителен надзор – 51 бр., застрахователен надзор – 988 бр. и инвестиционен надзор – 1406 бр., останалите обаждания касаят административни въпроси. В процентно отношение най-голям брой запитвания са свързани с управление „Надзор на инвестиционната дейност“ – 58%, следва „Застрахователен надзор“ с 40% и „Осигурителен надзор“ с 2%. 1024 са обажданията на граждани и поднадзорни лица, свързани с административни въпроси. Посещенията от граждани на място са 29 броя. По месеци телефонните запитвания са както следва: 465 през януари, 129 през февруари, 464 през март, 303 през април, 267 през май, 333 през юни, 376 през юли, 214 през август, 212 през септември, 218 през октомври, 271 през ноември и 217 през месец декември.

Тенденцията за най-много обаждания през месец януари се запазва и през 2022 г. и е във връзка с подаването на годишни отчети и справки към 31.01.2022 г., както и плащане на такси за общ финансов надзор от поднадзорните лица на КФН.

Най-често задаваните въпроси от страна на гражданите към Информационния център на КФН са във връзка с подаване на жалби и сигнали срещу застрахователи във връзка с неизплатени в законоустановения срок претенции, както и други нормативни нарушения; запитвания за проверка на лицензирани инвестиционни посредници, както и жалби срещу нелицензирани посредници; въпроси относно универсалните пенсионни фондове и прехвърлянето на средствата между тях и НОИ; справки за бонови книжки и притежавани акции към бившите приватизационни фондове.

Броят на обажданията към Информационния център на Комисията остава висок и за 2022 г. Предвид гореизложените данни може да се обобщи, че Информационният център на КФН запазва своята популярност както за гражданите, така и за участниците в небанковата сфера.

През 2022 г. служителите на КФН взеха участие в национални и международни семинари, обучения и дискуссионни срещи.

През 2022 г. продължи активната комуникация с медиите, като се използваха разнообразни канали с цел информираност на потребителите на финансови услуги и повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията. На интернет страницата през годината са публикувани 248 новини, а към медиите са изпратени 43 прессъобщения и становища. Ежедневно са предоставяни отговори на журналистически въпроси, свързани с осъществяваната от страна на КФН регулаторна и надзорна дейност.

През изминалата година председателят на Комисията за финансов надзор, както и членовете ѝ участваха в различни публични инициативи и конференции.

През март 2022 г. г-н Бойко Атанасов, председател на КФН, даде специално интервю за вестник „24 часа“, като акцентира върху постигнатите резултати в небанковия финансов сектор – стабилността на пенсионноосигурителния пазар, новаторството в застрахователния пазар, прозрачността на капиталовия пазар. Председателят на КФН подчерта, че застрахователният сектор преминава през кризата плавно и успешно, предвид разпространението на пандемията и нарасналите рискове на финансовите пазари. Относно пенсионноосигурителния пазар, г-н Бойко Атанасов сподели, че „инвестиционните портфейли на пенсионните фондове са добре структурирани и силно диверсифицирани.

Председателят на КФН – г-н Бойко Атанасов, даде специално интервю за в-к „Стандарт“ по повод Деня на Банкера, в което акцентира, че основни предизвикателствата пред КФН са финтех индустрията и приемането на еврото.

Г-жа Мария Филипова – заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, взе участие с изказване за внедряването на финансовите иновации в небанковия финансов сектор в “Годишния доклад на Българската Финтех Асоциация“ за 2022 г., посветен на най-значимите финтех постижения, предизвикателства и възможности, българският Fintech Mapping’2022, напредъка във финтех образованието, най-новите финтех регулации в България и ЕС.

В началото на 2022 г. заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” – Мария Филипова, бе специален гост на ХХI-та церемония по награждаването на инвестиционните посредници и банки, постигнали най-високи резултати през 2021 година.

В края на март месец председателят на КФН Бойко Атанасов даде старт на образователната инициатива за студенти #инвестирай безопасно. Именно затова, в синхрон с новите технологии, за да подобри нивото на осведоменост на обществото, свързана с небанковия финансов сектор и за да защити потребителите на финансови продукти и услуги, КФН още през декември 2021 г., стартира дигиталната кампания #инвестирай безопасно.

Заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, Владимир Савов взе участие в мартенското издание на конференцията FinTech Summit 2022.

В рамките на кръгла маса на тема „Стратегически мениджмънт и регулиране на бизнес процесите в държавата“, организирана от Висшето училище по застраховане и финанси и Лабораторията за научно-приложни изследвания към него в края на месец март, Председателят на КФН, Бойко Атанасов, представи Стратегията за развитие на регулатора за 2022 г. – 2024 г.

Мария Филипова – заместник-председател на КФН взе участие в „Accelerate Green” – Политики и практики за стимулиране на зелени инвестиции в икономиката и бизнеса. Събитието откри Асен Василев – вицепремиер и министър на финансите. Борислав Сандов – вицепремиер и министър на околната среда и водите и Лиляна Павлова – вицепрезидент на Европейската инвестиционна банка, световни анализатори и водещи европейски финансисти, запознаха участниците с най-важните теми от сферата на устойчивите финанси, както и бе споделен опита на държавата, бизнеса и неправителствения сектор за зеленото финансиране.

На 19 май 2022 г., за четиринадесета поредна година, бяха връчени най-престижните годишни награди в застрахователния и пенсионноосигурителния сектор у нас – „Застраховател на годината“, „Пенсионноосигурително дружество на годината“ и „Застрахователен брокер на годината“ за 2021 г., както и годишните награди на фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“. Председателят на КФН – г-н Бойко Атанасов връчи голямата награда „Застраховател на годината“ в категорията „Общо застраховане“. Г-жа Диана Йорданова, заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, връчи наградата „Пенсионноосигурително дружество на годината“ 2021 г. в категорията „Допълнително задължително пенсионно осигуряване“. Наградата „Застрахователен брокер на годината“ в категорията „Общо застраховане“, и наградата „Застраховател на годината – Животозастраховане“, бяха връчени от г-н Владимир Савов, заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.

Заместник-председателят на КФН – г-жа Диана Йорданова, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, бе сред официалните гости на националния конкурс „Млад одитор“ 2022 г. Тя отправи и приветствие към организационния комитет на конкурса от името на председателя на КФН г-н Бойко Атанасов.

На 5 октомври 2022 г., в присъствието на официални лица и гости, се проведе юбилейна конференция по повод отбелязването на 140 години от поставяне началото на застраховането в България и 30 години от създаването на Асоциацията на българските застрахователи. Конференцията бе открита от г-н Бойко Атанасов – председател на КФН. Присъстваха и водещи фигури на европейското застраховане – г-жа Петра Хилкема, председател на ЕЮРА, Михаела Кьолер – генерален директор на Европейската федерация на застрахователите Insurance Europe и Дидие Милеро – ръководител на секция „Застраховане и пенсионно осигуряване“ в главна дирекция „Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари“ на Европейската комисия. По време на конференцията, в дискуссионната част на панела „Застрахователен пазар: Регулации и конкурентоспособност – в търсене на баланс“, взе участие г-н Владимир Савов, заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Бяха обсъдени фундаментални за застраховането теми и очертани ефективни политики за стимулиране развитието на сектора, с всички произтичащи ползи за икономиката и обществото.

През октомври 2022 г. председателят на КФН г-н Бойко Атанасов, и заместник-председателите на КФН – г-н Владимир Савов, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, и г-жа Диана Йорданова, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, проведоха официална среща с г-жа Петра Хилкема, председател на ЕЮРА. По време на срещата бяха обсъдени стратегическите приоритети в две от най-важните направления в небанковия сектор – застраховане и пенсионно осигуряване. Ръководството на КФН заяви готовността си за сътрудничество с ЕЮРА, в рамките на комитети, работни групи и изпълнението на общи цели, които са в посока осигуряване на финансовата стабилност в застрахователния и пенсионния сектор.

На 21 октомври 2022 г. г-н Бойко Атанасов – председател на КФН, откри XX-то издание на образователната програма за ученици „Небанковият финансов сектор в

България“. Традиционната инициатива се организира в партньорство с Министерството на образованието и науката и фондация „Атанас Буров“. В юбилейното издание на събитието участие взеха 22 ученика от професионални училища с икономически и финансов профил от градовете Благоевград, Горна Оряховица, Варна, Кюстендил, Пловдив, София, Бургас, Стара Загора, Велико Търново, Шумен, Гоце Делчев, Сливен, Смолян, Монтана, Силистра, Петрич, Кърджали, Русе, Варна, Ямбол и Дряново.

На 30-годишнината от учредяването на фондация „Атанас Буров“ присъстваха г-жа Диана Йорданова – заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, г-жа Мария Филипова – заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, и г-н Петър Желепов – член на КФН. От името на председателя на Комисията за финансов надзор – г-н Бойко Атанасов, приветствие към управителния съвет и всички членове на фондацията отправи г-жа Йорданова.

В края на 2022 г. председателят на Комисията за финансов надзор – Бойко Атанасов и ректорът на Университета за национално и световно стопанство – проф. д-р Димитър Димитров, обсъдиха възможностите за реализирането на анализ и оценка на развитието на небанковия финансов сектор до 2030 година. Научното изследване има за цел да прогнозира и планира как ще се развиват пазарите, да подпомага компаниите, които да планират приходите и разходите си, както и да бъде установено как регулациите влияят върху застрахователния сектор.

За повишаване на информираността и доверието на обществото, дейността на Комисията за финансов надзор 2022 г. бе активно отразявана в медиите с общо 4599 публикации, като в медийните канали те са разпределени, както следва: преса - 313 бр., телевизия - 28 бр., интернет - 4251 бр. радио - 7 бр.

С цел получаване на обратна връзка от медиите всекидневно се изготвят по два мониторинга – преглед на медийните публикации, свързани с дейността на КФН, и на водещите финансови, икономически и политически новини. Общо за изминалата 2022 г. са изготвени 569 мониторинга, от които 15 са свързани с извънредни новини и актуални теми.

5.4. Повишаване на финансовата култура на потребителите на финансовите продукти и услуги

Във връзка с повишаването на финансовата култура на потребителите на финансови продукти и услуги през отчетния период е реализирана инициативата „Силата на младия инвеститор“.

За реализацията на **Приоритет 6. Активно участие в дейността на европейските институции, свързана с небанковия финансов сектор, и сътрудничество с националните компетентни органи на държавите членки на ЕС** КФН залага следните оперативни цели:

6.1 Отстояване на националния интерес при участието на представители на Комисията в дейността на органите и структурите на ЕС и при сътрудничество с европейските институции

През 2022 г. представители на КФН взеха активно участие в редица срещи както на европейските надзорни органи – ESMA, ЕЮРА и ЕВА, а също така комуникираха и с Европейската комисия, Съвета и ESRB. Експерти присъстваха на срещи на работни групи в рамките на ESMA и ЕЮРА, но също така беше взето и участие в заседанията на най-високо ниво на Съвета на надзорниците както на ESMA, така и на ЕЮРА. И за експертните, и за срещите на високо ниво бяха подготвени позиции по всяка една тема, която се включва в съответния дневен ред. През отчетния период представителите на българския регулатор в срещите защитават подготвените позиции, с които се отстоява националния интерес на държавата. Освен това през 2022 г. беше организиран процесът по спазването на насоки на европейските органи, като при докладване на спазването отново беше поставен акцент върху националния интерес.

6.2. Активно сътрудничество и обмен на информация с национални компетентни органи с цел гарантиране на устойчивото развитие на финансовия сектор в ЕС

През 2022 г. КФН продължава да поддържа активно сътрудничество с други национални компетентни органи, като обменя информация с цел поддържане на стабилен финансов пазар и сигурност на небанковия сектор. В тази връзка са изпращани запитвания към чуждестранни регулатори, но също така КФН отговори и на редица постъпили международни запитвания.

Приоритет 7. Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор във връзка с въвеждане на еврото в Република България

Във връзка с членството на Република България във Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз КФН се ангажира да подпомага МФ в хода на процедурата по въвеждане на еврото с целева дата 1 януари 2024 г. На 10.03.2022 г. се актуализира състава на Работна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, по инициатива на МФ (вх. № 04-13-103 от 23.02.2022 г.). Новата Заповед е с номер З-91/10.03.2022.

През април 2021 г. се актуализира състава на Координационния съвет за подготовка на България за членство в еврозоната (създаден със заповед на Министъра на финансите и председателстван съвместно от МФ и БНБ). КФН участва активно в координационния съвет и също така председателства една от работните групи към него – „Небанков финансов сектор“. В групата влизат широк кръг от представители на МФ, КФН, асоциациите на поднадзорните на КФН лица (БАЛИП, БАУД, АБЗ, АББ, АИКБ, БАДПО, АДВИ), Фонд за компенсиране на инвеститорите, Гаранционен фонд, „Централен депозитар“ АД и „Българска фондова борса“ АД.

На 30 май 2022 г. беше приет Националният план за въвеждането на еврото в Република България, който преди това беше публикуван за обществено обсъждане преди внасянето му за разглеждане от Министерския съвет. КФН участваше активно по изготвянето и редакцията на текстовете за небанковия финансов сектор. Националният план е приет с Решение № 344 от 30.05.2022 на Министерския съвет.

През месец юни КФН предприе мерки по актуализиране на Плана за действие относно приемане на еврото на Работна група „Небанков финансов сектор“, чийто председател е г-жа Мария Филипова. Беше организирана среща на цялата работна група, която включва представители от всички заинтересовани поднадзорни на КФН лица, професионални асоциации, както и представители на Министерство на финансите. Срещата се проведе на 24 юни, като бяха направени някои корекции в сроковете, за да може да се предвиди повече време на поднадзорните лица за адаптиране на ИТ системите им. Всички промени бяха съобразени с обстоятелството, че се запазва крайната дата за приемане на еврото – 1.01.2024 г. Актуализираният План беше изпратен на Министерство на финансите на 30 юни.

На 30 юни 2022 г. КФН изпрати своя принос с мерките за небанковия финансов сектор, които да бъдат въведени в Плана за действие към Националният план за въвеждането на еврото.

Следващите срещи на Работна група „Небанков финансов сектор“ се проведоха на:

- 24 август: Целта на срещата беше да се обсъдят предложения по финализиране на Плана за действие на работната група и изготвяне на доклад за дейността на групата.
- 26 септември: Целта на срещата беше представителите на асоциациите да предоставят своето общо становище относно Закона за приемане на еврото и да предоставят мнение и предложения по изготвеното от КФН становище.
- 20 октомври – на срещата се обсъдиха постъпилите становища от страна на Българска асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП), Българска асоциация на управляващите дружества (БАУД), Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Асоциация на българските застрахователи (АБЗ) и Асоциацията на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО).

През ноември КФН се концентрира върху изготвянето на бележки по първи проект на Закон за въвеждане на еврото в Република България – изготвен и изпратен от МФ. На КФН беше предоставен срок до 05.12.2022 г. за допълване на законопроекта съгласно компетентността ѝ.

Съгласно решение на Координационния съвет (КС) за подготовка на Република България за членство в еврозоната от 13.07.2022 г., всяка работна група към КС следва да подава към Секретариата му редовни месечни писмени доклади, които да включват обобщена информация по напредъка на дейността ѝ. За периода КФН изготви и подаде към МФ доклади за всяка от проведените срещи. През месец септември КФН актуализира заповедта за РГ „Небанков сектор“ (Заповед № 3-245).

В рамките на този приоритет КФН залага следните оперативни цели:

7.1. Подготовка за превалутиране от емитентите на финансовите инструменти, които се търгуват на местата за търговия

7.2. Адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от „Централен депозитар“ АД във връзка с процеса по превалутиране

7.3. Подготовка и актуализиране на системите на „Българска фондова борса“ АД и многостранните системи за търговия във връзка с процеса по превалутиране

7.4. Предоставяне на необходимата информация и тясно сътрудничество със заинтересованите страни във връзка с приемането на еврото и неговото отражение върху небанковия финансов сектор

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочените оперативни цели.

Приоритет 8. Подпомагане на процеса по изграждане на по-благоприятна бизнес среда за малки и средни предприятия и осигуряване на достъп до средства за финансиране

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочения приоритет.

За реализацията на **Приоритет 9. Стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор** КФН залага следните оперативни цели:

9.1. Наблюдение и контрол на рисковете, произтичащи от интегрирането на финансовите иновации

9.2. Развитие на иновативния комуникационен център (innovation hub), подпомагащ процеса на консултация с поднадзорните на КФН лица и дружествата, доставчици на финансови иновации

През отчетния период във връзка с работата на Innovation hub са организирани дискуссионни срещи, дадени консултации на дружества, заявили желание за участие в създадения Innovation hub от КФН.

За реализацията на **Приоритет 10. Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество** КФН залага следните оперативни цели:

10.1. Тясно сътрудничество с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС

През отчетния период КФН съсредоточи работата си в сътрудничество с държавите членки на ЕС, както и с европейските и международните организации, но по линия на форума на държавите в Централна, Източна и Югоизточна Европа (CESEE) се осъществява сътрудничество и с надзорни органи на държави, които са кандидати за членство в ЕС.

10.2. Задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество и обмен на информация с трети страни и международни организации

През отчетния период КФН проведе активна международна дейност, като задълбочи сътрудничеството си с международни организации. През 2022 г. КФН продължи работата си по един от основните външно-политически приоритети на страната – присъединяването

на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В тази връзка КФН активно участва в подготвянето на самооценки на съответствието спрямо отделните правни инструменти на ОИСР, като регулаторът е водеща институция заедно с Министерството на финансите (МФ) по анализирането на правни инструменти, които попадат в компетенциите на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (ИРРС). Представители на българския надзорен орган участваха и в срещи с ОИСР във връзка с процеса по присъединяване на държавата към организацията, а също така се осъществи и обмен на информация и бяха подавани статистически данни на международната организация.

През 2022 г. КФН продължи да работи за задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество с организациите, в които вече е член – IAIS, IOPS, IOSCO, участвайки в срещи, попълвайки въпросници, изразявайки позиции. Българският регулатор си сътрудничи и с трети държави, които членуват на международните организации. Освен това през отчетния период се проведеха и срещи на КФН с представители на Международния валутен фонд.

б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област

Отговорността за изпълнението на целите във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ се носи от лидерския екип на КФН и ръководителите на структурните звена.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

Следва да бъде посочено, че в последните години се увеличава броят и сложността на европейските актове, свързани с развитието на небанковия финансов сектор. От друга страна се предприемат и национални мерки, които да стимулират развитието на финансовите пазари. Комисията за финансов надзор прилага всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство. Основно въздействие върху постигане целите на програмата оказва европейското законодателство в областта на финансовите услуги, както това с пряко действие, така и директивите, подлежащи на транспониране в българското законодателство, тъй като КФН извършва регулация и надзор на финансовите пазари, които са част от единния европейски пазар на финансови услуги.

Въздействие оказват и европейските законодателни инициативи, които са важни с оглед развитието на финансовите пазари и са фактор, от значение за изпълнение на целите на програмата 2020-2022 г.

Законодателните актове на Европейския съюз, оказващи въздействие през 2022 г., които са приети и публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, тези които предстои да бъдат приети, както и тези, които следва да се прилагат чрез предприемане на мерки на национално ниво, са както следва:

I. Директиви

1. ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2021/1269 НА КОМИСИЯТА от 21 април 2021 година за изменение на Делегирана директива (ЕС) 2017/593 по отношение на включването на факторите на устойчивост към задълженията във връзка с управлението на продуктите

Срок за транспониране: 21 август 2022 г., Срок за прилагане: 22 ноември 2022 г.

2. ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2021/1270 НА КОМИСИЯТА от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)

Срок за транспониране: 31 юли 2022 г., Срок за прилагане: 1 август 2022 г.

3. Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка.

Срок за транспониране: 23.12.2023 г.

II. Регламенти

1. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/337 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 февруари 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 по отношение на проспекта на ЕС за възстановяване и целенасочени корекции за финансовите посредници и Директива 2004/109/ЕО по отношение на използването за годишни финансови отчети на единен електронен формат за отчитане с цел подпомагане на възстановяването от кризата във връзка с Covid-19;

2. Регламент (ЕС) 2021/168 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1011 по отношение на изключването на някои спот валутни бенчмаркове от трети държави и замяната на някои бенчмаркове, чието изготвяне е в процес на прекратяване и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;

3. Регламент 2022/858 относно пилотен режим за пазарните инфраструктури, базирани на технологията на децентрализирания регистър. С него се внасят изменения и в MiFID. Срокът за въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 23 март 2023 г. От гледна точка планиране, според нас освен измененията в ЗПФИ заради MiFID, е добре и по регламента да се предвидят мерки по прилагането, най-малкото от гледна точка на определянето на КФН като компетентен орган, въпреки че се съдържат уточнения, че КО по регламента са тези, които са посочени като такива чрез препратка към Регламент (ЕС) № 909/2014 и Директива (ЕС) 2014/65.

III. Насоки, които предвиждат изменения в нормативната уредба, поради факта, че КФН е декларираща, че ще ги спазва:

1. Насоки относно задълженията за докладване съгласно член 3, параграф 3, буква г) и член 24, параграфи 1, 2 и 4 от Директивата относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
2. Насоки относно прилагане на стандартите за финансова информация;
3. Насоки относно преодоляването от ЦК на конфликти на интереси;
4. Насоки за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“.
5. Насоки относно докладването на случаи на неуспешен сетълмент по член 7 от Регламента за централните депозитари на ценни книжа (ЦДЦК);
6. Насоки относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II за целесъобразност и освобождаване само за изпълнение;
7. Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни;
8. Насоки относно член 25 от Директива 2011/61/ЕС10. Насоки относно писмените споразумения между членовете на колегиите на централни контрагенти;
9. Окончателните насоки относно задълженията по ДПФИ II/РПФИ във връзка с пазарните данни;
10. Насоките относно бенчмарковете с малка значимост;
11. Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни;
12. Насоките относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034,.
13. Насоки относно стрес тестовете за ликвидност в ПКИПЦК и АИФ;
14. Насоките относно таксите за постигнати резултати в ПКИПЦК и в определени видове АИФ;
15. Насоки относно надзорната отчетност за паневропейския пенсионен продукт (ПЕПП);
16. Насоки относно надзора на клонове на застрахователни предприятия от трети държави;
17. Подготвителни насоки относно правилата за контрол и управление на продуктите от страна на застрахователните предприятия и разпространителите на застрахователни продукти;
18. Съвместни насоки относно сближаването на надзорните практики по отношение на съгласуваността на споразуменията за координиране на надзора върху финансовите конгломерати;

IV. Нови законодателни предложения, които се очаква да бъдат приключени през 2022/23 г.

1. Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания - 2018/0044 (COD);

2. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937;
3. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър;
4. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно оперативната устойчивост на цифровите услуги във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 909/2014, COM(2020)595;
5. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2006/43/ЕО, 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341;
6. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивостта на критичните субекти;
7. Съюз на капиталовите пазари за хората и предприемачите - нов план за действие (СКП 2);
8. Законодателно предложение за Европейски стандарт за зелени облигации (SWD(2021) 242);
9. Предложение за Регламент на Европейския парламент за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR); и
10. Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II) - 2021/0384(COD), 2021/0385(COD);
11. Главна ревизия на правилата за листване, която ще предложи изменения в следните регламенти: Регламента за Проспектите, пазарни злоупотреби (MAR) и MiFID 2;
12. Предвижда се преглед на регламента за Бенчмарковете през 2023 г.;
13. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни, 2022/0074 (COD);
14. Главна ревизия на правилата за защита на инвеститорите – подготвя се законодателно предложение;
15. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска единна точка за достъп (ESAP), осигуряваща централизиран достъп до обществено налична информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта - 2021/0378 (COD);

16. Предложение за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година относно Европейски фондове за дългосрочни инвестиции;

17. Предложение на Европейската комисия за изменения в Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (AIFMD) и изменение в Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа;

Пакет от мерки срещу изпиране на пари и финансиране на тероризъм:

18. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;

19. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;

20. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010;

21. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства и на някои крипто активи (преработен);

Пакет в областта на устойчивите финанси

22. Делегиран акт за таксономията на ЕС в областта на климата;

23. Предложение за Директива за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта;

24. Изменения на делегираните актове за инвестиционните и застрахователните съвети, доверителните задължения и контрола и управлението на продуктите;

Пакет в областта на застрахователния сектор – платежоспособност 2

25. Предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II);

26. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и

презастрахователни предприятия и изменения на Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012.

5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

Основната цел на Комисията за финансов надзор в общественно-икономическия живот на България е да осигурява стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, като участва в усъвършенстването на регулаторната дейност и осъществява своята надзорна дейност в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги. Провежданите от КФН политики оказват пряко въздействие върху устойчивостта на публичните финанси чрез ефективно и ефикасно планиране и извършване на разходи.

Комисията за финансов надзор извършва надзор върху дейността на широк кръг субекти по отношение, на които се прилагат национални регулаторни изисквания съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравето осигуряване. Съществена част от националните правни норми са хармонизирани с европейските регулаторни изисквания, като по редица европейски актове с пряко действие в областта на небанковия финансов надзор КФН е компетентен орган. В тази връзка е необходимо да се отбележат нарастващата роля, активното участие и съществения принос на КФН в процесите по подготовката на системно значими мерки за развитие и устойчивост на небанковия финансов сектор, като прави впечатление наблюдаваната трайна тенденция в посока увеличение на броя и сложността на актовете, приети от органите и структурите на Европейския съюз, които въвеждат общи изисквания и регулации на ниво Европейски съюз чрез приемане на директиви с максимална хармонизация, регламенти с пряко приложение и делегираните актове по прилагането им, насоки и необвързващи актове. В качеството на специализиран държавен орган, осъществяващ надзор върху небанковия финансов сектор в Република България, Комисията за финансов надзор прилага в своята дейност всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство, поради което е налице съществено нарастване на правомощията и съответно на задълженията ѝ.

В изпълнение на поставените стратегически цели за периода Комисията осъществява следните функции, насочени към усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност, с проактивни действия в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги:

- Функция „Регулаторна политика“ – Комисията за финансов надзор осъществява своята публично-правна регулаторна функция чрез: участие в изграждането на регулаторната законодателна рамка и приемане на подзаконовите нормативни актове по прилагането ѝ, извършване на предварителен надзор, свързан с издаване на разрешения (лицензии) и одобрения, както и отказите за издаване на такива, на субектите, заявили участие или извършващи дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар. Като компетентен орган по силата на редица актове на ЕС следи за спазване на задълженията, произтичащи от европейското законодателство в областта на небанковия финансов сектор и е активен участник в процесите по вземане на решения в работните групи към редица европейски органи и международни организации (Европейски орган за ценни книжа и пазари, Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съвет за системен риск и др.), в т.ч. и в работните групи и комитетите към Европейската комисия. Ефективното осъществяване на регулаторната функция на органа е основополагаща за осигуряването на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

- Функция „Надзорна политика“ - Комисията за финансов надзор осъществява своите надзорни правомощия чрез извършване на проверки върху дейността на лицата, получили разрешение да извършват дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар, прилагайки правила и системи за управление на рисковете за целите на осъществявания риск базиран надзор, като при констатирани отклонения от регулаторните изисквания и съобразно законовите правомощия прилага принудителни административни мерки и налага административни наказания. Ефективното осъществяване на надзорната функция на органа е основна предпоставка за осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари.

- Функция „Политика за защита на потребителите на небанкови финансови услуги“ - КФН защитава интересите на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти и прилага необходимите законови мерки за превенция и противодействие на недобри практики.

- Функция „Превенция“ – В качеството си на надзорен и регулаторен орган на небанковия финансов сектор КФН има първостепенна роля за укрепване на общественото доверие във финансовите пазари и носи отговорност за повишаване на финансовата грамотност на обществото. Активно следи развитието на финансовите иновации и съобразява осъществяваната надзорна и регулаторна дейност с тях.

- Функция „Взаимодействие“ - За изпълнение на своите функции и правомощия и като страна по редица многостранни споразумения КФН поддържа ефективно и ползотворно междуинституционално сътрудничество с националните, европейските и международни органи и организации.

През отчетния период КФН продължи да осъществява регулация и надзор на българските финансови пазари, които са част от единния европейски пазар, на лицата, за които Република България е държава членка по произход и осъществяват дейност в други държави членки, на лицата от други държави-членки, които извършват дейност на територията на Република България по линия на единния европейски паспорт, както и консолидиран надзор на трансгранични групи, холдинги, когато органът е консолидиращ надзорник, като прилага предимствата на обединения надзор и продължи да полага необходимите усилия за постигане на законоустановените цели:

- защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица;
- осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие на финансовите пазари, включително чрез правила и системи за управление на рисковете на тези пазари;
- осигуряване на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата се изпълнява в подкрепа на целите за осигуряване на стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, усъвършенстване на регулаторната дейност и защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане

За постигане на заложените по програмата цели КФН предоставя следните услуги:

➤ Регулиране на дейността на поднадзорните лица чрез изготвяне на нормативни документи, като част от нормативната дейност на КФН, включително участие в работата на европейските институции при подготовката на европейски законодателни актове;

➤ Осъществяване на надзор по прилагането на европейските нормативни документи с пряко действие, регулиращи дейността на поднадзорните на КФН лица;

➤ Осъществяване на предварителния и последващ надзор по ЗППЦК, ЗПМПЗФИ, ЗДСИЦДС, ЗПФИ, ЗВПКИИП и ЗДКИСДПКИ, КСО, КЗ, Регламент (ЕС) 2015/35, Регламент № 648/2012/ЕС, Регламент (ЕО) № 1060/2009, Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент 600/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013 и Регламент (ЕС) 2015/760 чрез:

- ✓ Издаване на лицензи/ лицензии и разрешения и за извършване на дейност, както и други разрешения и одобрения по горесцитираните нормативни документи;
- ✓ Издаване на разрешения за сливане, вливане, разделяне или отделяне на поднадзорни лица;
- ✓ Издаване на одобрения на проспекти за публично предлагане и/или за допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа;
- ✓ Издаване на разрешение за доброволно прекратяване и отнемане на лиценз по искане на поднадзорно лице;

- ✓ Издаване на допълнителни разрешения за осъществяване на дейност по нов вид застраховка;
- ✓ Вписване в регистрите, водени от КФН;
- ✓ Разглеждане на търгови предложения и на предложения за изкупуване;
- ✓ Разглеждане на уведомление за придобиване или увеличаване на квалифицирано участие в поднадзорно лице;
- ✓ Последващо одобрение на управителните органи на поднадзорни лица;
- ✓ Предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби;
- ✓ Осъществяване на общ финансов надзор;
- ✓ Осъществяване на надзор върху правилата и системите за управление на рисковете на финансовите пазари;
- ✓ Вписване на обстоятелства, подлежащи на вписване в регистрите на КФН;
- ✓ Прилагане на принудителни административни мерки;
- ✓ Налагане на административни наказания;
- ✓ Осигуряване на достъп до информация, с оглед взимане на информирани решения от участниците на пазара и повишаване информираността на обществото за финансовите продукти и услуги;
- ✓ Изготвяне на анализи и прогнози относно развитието на небанковия финансов сектор;
- ✓ Периодично изготвяне на Преглед на рисковете в небанковия финансов сектор;
- ✓ Изготвяне на становища и писмени отговори по постъпили запитвания, свързани с дейността на поднадзорните на КФН лица;
- ✓ Разглеждане на жалби/сигнали от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Изготвяне на отговори по постъпили и обработени жалби и запитвания от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Извършване на дейности и консултации в рамките на Финтех групата и Innovation hub на КФН;
- ✓ Изпълнение на дейности във връзка с прилагане на ЗВПКИИП, включващи преглед и изготвяне на становища по постъпили планове за възстановяване; определяне на индивидуалните вноски на инвестиционните посредници във ФПИП; изготвяне на планове за реструктуриране на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества;
- ✓ Обмен на информация с национални органи, с европейските надзорни органи и надзорните органи на други държави;
- ✓ Международна дейност, образователни и други инициативи за повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги;
- ✓ Даване на публичност на предоставената от задължените лица по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК информация.

в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)

Постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане са посочени в Приложение № 6.

1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност

1.1. Изготвени проекти на нормативни актове и проекти за изменение и допълнение на нормативни актове

Приетите през 2022 г. нормативни актове са в съответствие с програмата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор.

През отчетния период са изготвени и съответно са приети проекти на следните подзаконовни нормативни актове:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 03.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа;

С наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 3.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа в националното законодателство се въвеждат допълнителни изисквания относно дейността на централните депозитари на ценни книжа, с които се осигурява спазване на Насоките относно докладването на случаи на неуспешен сетълмент по член 7 от Регламента за централните депозитари на ценни книжа (ESMA70-156-4717), издадени от ESMA) за които Комисията за финансов надзор на свое заседание, проведено на 1 февруари 2022 г., е взела решение, че възнамерява да спазва в надзорната си практика, считано от 31.05.2022 г. Прилагането на наредбата способства за установяване на последователни, ефикасни и ефективни надзорни практики в рамките на Европейската система за финансов надзор и гарантират единно и синхронизирано прилагане на изискванията за дисциплината при сетълмента, включително обмена на информация между Комисията за финансов надзор и ESMA относно случаите на неуспешен сетълмент. По този начин се повишава доверието в дейността и управлението на централните депозитари на ценни книжа, което е предпоставка за развитие на търговията на финансовите пазари.

Приета е **Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове,** с която са извършени промени и в Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества (Наредба № 61). Усъвършенствани са изискванията

към ликвидните средства на фондовете за извършване на плащания (ФИП) и инвестиционните ограничения, касаещи собствените средства на пенсионноосигурителните дружества, покриващи границата на платежоспособност. Предвидено е ФИП да разполагат с ликвидни средства в размер не по-малък от дължимите плащания към пенсионерите или лицата, получаващи разсрочени плащания и техните наследници за следващите 6 месеца, вместо 12 месеца, като по този начин се разширяват възможностите за инвестиране на средствата на ФИП и съответно за постигането на доходност, с която да бъдат актуализирани пенсионните плащания. Също така са либерализирани ограниченията за инвестиране на собствените средства на пенсионноосигурителните дружества, покриващи границата на платежоспособност, във влогове в една банка (действащият лимит е увеличен от 5% на 25%), което да позволи да се извършва по-ефективно управление на собствените средства на пенсионноосигурителните дружества посредством вложения, осигуряващи сигурност и разполагаемост на средствата в съответствие с предназначението на границата на платежоспособност. Промените в Наредба № 61 са с оглед актуализиране на начина на изчисляване на коефициента на Шарп, служещ за оповестяването на данни за равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. Поради преустановяване на изчисляването на индекса Eonia, приет до момента като показател за безрискова доходност, използван при изчисляването на коефициента на Шарп, същият е заменен с аналогичния индекс €STR (краткосрочен лихвен процент в евро), който се изчислява и обявява ежедневно от Европейската централна банка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, пазарен оператор, за организиране на многостранна система за търговия или организирана система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество, дружество със специална инвестиционна цел, национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд;

С приетите изменения и допълнения в наредбата се постига съответствие на Наредба № 11 с действащите разпоредби на ЗПФИ и с изискванията на регламентите по прилагане на Директива (ЕС) 2014/65, определящи изискуемата информация в лицензионните производства. Постига се и съответствие на Наредба № 11 с действащите разпоредби на ЗДСИЦДС. С промените в Наредба № 11 се създават условия за постигане на по-голяма яснота, както и за преодоляване на проблеми, констатирани в практиката по прилагането ѝ.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 13 от 22.12.2003 г. за търгово предлагане за закупуване и замяна на акции

С приетите изменения и допълнения в наредбата се постига съответствие с извършените промени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), както и преодоляване на констатирани проблеми в практиката по прилагането на наредбата. С проекта на наредба се предлагат и изменения в Наредба № 41, с които се отстраняват констатирани проблеми в практиката по прилагането на наредбата.

През отчетния период КФН прие **Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по Кодекса за социално осигуряване (Наредба № 31).** С промените се намаляват изискванията за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер, провеждан от КФН, което позволява да се разшири кръгът на лицата, които могат да се явят на този изпит и да се засили интересът към тази професия. Също така са актуализирани изискванията към хорариума по висша математика, като е добавен еквивалент за приравняване на хорариума в студентски кредити (съгласно Европейската система за трансфер и натрупване на кредити), за разширяване на възможностите за трансфер и признаване на студентски кредити. Във връзка с приетите промени в наредбата (обн. ДВ, бр. 23 от 22.03.2022 г.) са утвърдени нови образци на заявления за допускане до изпит, за признаване на правоспособност и за издаване на сертификат (5 бр.).

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

С приетите изменения и допълнения в Наредба № 38 в националното законодателство се въвеждат допълнителни изисквания относно оценката на пригодността на членовете на управителните и контролните органи на инвестиционните посредници и лицата, заемащи ключови позиции, произтичащи от Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари съвместно с Европейския банков орган. Прилагането на наредбата допринася за повишаване ефективността при прилагане на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Привеждането на националното законодателство в съответствие с последните изменения на законодателството на Европейския съюз чрез приемането на горепосочените изменения и допълнения има за цел и да повиши ефективността на националната система за превенция и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма. Все повече компании, в това число и инвестиционни посредници, интегрират екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори в корпоративните си стратегии, тъй като те се превръщат в приоритет за акционери и инвеститори. С приетите изменения и допълнения в Наредба № 38 се разширява обхватът на понятието риск, като в него вече се включват и рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и екологичните, социалните и управленските фактори.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите

дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;

Промените в наредбата способстват за намаляване на административната тежест на лицата, попадащи в обхвата на наредбата, като същевременно осигуряват прозрачност на дейността им. Осигуряват законосъобразно, своевременно и ефективно изпълнение на законовите правомощия на КФН и нейните органи при осъществяване на тяхната дейност. Въвеждането в националната правна рамка на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа осигурява по-висока степен на защита на инвеститорите, чрез въвеждане на задължение за управляващите дружества да установят и тези конфликти на интереси, които могат да възникнат в резултат на включването на рисковете за устойчивостта в неговите процеси, системи и вътрешен контрол. Такива конфликти биха могли да бъдат породени от възнагражденията или личните сделки на съответния персонал; да представляват конфликти на интереси, водещи до заблуждаващи твърдения за екосъобразност, неправомерни продажби или невярно представяне на инвестиционни стратегии; както и конфликти на интереси между различните ПКИПЦК, управлявани от едно и също дружество. По силата на Регламент (ЕС) 2019/2088 управляващите или инвестиционните дружества, които са задължени да отчитат основните неблагоприятни въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост или да взимат предвид, без да са задължени, тези неблагоприятни въздействия, са задължени да оповестяват как въпросните неблагоприятни въздействия се отчитат от процеса им по надлежна проверка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане по застраховки “Гражданска отговорност” на автомобилите и “Злополука” на пътниците в средствата за обществен превоз;

С приетите изменения и допълнения в Наредба № 49 се премахва съществуващата разлика между фактическия състав по чл. 7, ал. 2 от Наредба № 49 и чл. 489, ал. 5 от КЗ, което е в интерес на застрахованите лица и на практика ще улесни потребителите на застрахователни услуги. Допълнението в чл. 7, ал. 1 и отмяната на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 49 води до прилагане на разпоредбата на чл. 7, ал. 1 от Наредба № 49 и по отношение на първоначалната регистрация на МПС без регистрационен номер или с изтекъл такъв като няма да ограничава сключената застраховка за 30 дни. За посочените МПС ще се прилага изискването за уведомяване пред застрахователя в 7-дневен срок след получаване на свидетелство за регистрация и табели с регистрационен номер от компетентните органи на Министерството на вътрешните работи.

Наредба № 50 за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им;

С новата Наредба № 50 се създават условия за ефективна и пропорционална пруденциална рамка, както и за установяване на единни критерии за хармонизиран пруденциален надзор върху инвестиционните посредници. Улеснява се и ефективният

надзор по отношение на действителните рискове, породени и поети от инвестиционните посредници, за да се засили правилното и ефективно функциониране на финансовите пазари, като се избягват прекомерни или излишни надзорни изисквания.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (обн. ДВ. бр. 88 от 4.11.2022 г.);

Проектът на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд осигурява спазването на изискванията на Изменените насоки относно границите на договора (EIOPA-BoS-22-394) и Изменените насоки относно оценката на техническите резерви (EIOPA-BoS-22-393).

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (обн. ДВ. бр. 101 от 20.12.2022 г.);

С приемането на наредбата се цели да се осигури прилагането на Международен стандарт за финансово отчетване 17 Застрахователни договори (МСФО 17), който е задължителен за застрахователите и презастрахователите със седалище в Република България, считано от 01.01.2023 г., с оглед на което се предлага наредбата в основната си част да влезе в сила от същата дата. Предвидените изменения и допълнения в наредбата целят да се премахне регламентацията в специфичното надзорно законодателство на счетоводната отчетност на застрахователите, съответно презастрахователите, като се остави в сила единствено уредба на отчетността за надзорни цели, за да се избегнат противоречия, свързани с прилагането на счетоводното законодателство, което е предмет на правна регламентация в Закона за счетоводството и Регламент (ЕС) 2021/2036.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги;

През последните години екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори се превърнаха в ключова точка в индустрията за управление на активи, като днес много мениджъри включват съображения за екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори в своите инвестиционни дейности. Екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори помагат на търговците и инвеститорите да оценяват как устойчивостта и етичните практики на дадена компания се отразяват върху нейните финансови резултати и операции. Също така, анализът на ESG факторите на всяка компания осигурява възможност на инвеститорите да вземат по-информирани инвестиционни решения. Тъй като преходът към по-устойчива икономическа система преминава през вълна от финансови и корпоративни реформи съществува сериозна нужда от внедряването на нови практики и

решения във финансовата система. В тази връзка се очаква промените в Наредба № 58 да насърчат инвеститорското търсене на устойчиви инвестиции, да допринесат за пренасочване на капиталовите потоци към инвестиции в устойчивото развитие и по този начин да се постигне устойчив и приобщаващ икономически растеж.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества

Посредством измененията в подзаконовата нормативна уредба е обезпечено предоставянето на необходимата информация за осъществяването на текущия надзор над пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Също така е изготвен проект на **Наредба за изменение на Наредба № 63 от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове**, с която са актуализирани разпоредбите на Наредба № 12 от 10.12.2003 г. за начина и реда за определяне на минималната доходност при управление на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на резервите за гарантиране на минималната доходност, Наредба № 29 от 12.07.2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване и Наредба № 68 от 10.06.2021 г. за резервите на пенсионноосигурителните дружества за гарантиране на брутния размер на вноските в универсалните пенсионни фондове. Иницирираните промени са във връзка с извършените изменения в Кодекса за социално осигуряване със Закона за покритите облигации (обн., ДВ, бр. 25 от 2022 г.). Предвид възможността за инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване в покрити облигации са адаптирани образците на отчети и справки за надзорни цели, представяни от пенсионноосигурителните дружества. Също така са прецизирани отделни полета в образците на отчети по Наредба № 63 и е предвидено предоставянето на допълнителна информация относно инвестиционните имоти в процес на строителство, пазарната стойност на инвестициите в дългови финансови инструменти и относителния дял от съответната емисия, отсрочените данъчни активи и приходите от лихви.

Наредба за оповестяването на пазарни данни

С Наредбата за оповестяването на пазарни данни се уреждат допълнителни изисквания към използването на пазарните данни, които пазарните оператори и инвестиционните посредници, които организират места на търговия, систематичните участници и одобрените механизми за публикуване по чл. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти трябва да оповестяват за целите на режима за прозрачност преди и след сключването на сделките. Прилагането на наредбата увеличи прозрачността и ефективността на капиталовия пазар в страната, както и повишава доверието между пазарните участници.

Правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация

Промените в устройствения акт на Комисията са продиктувани от необходимостта от съобразяването му с настъпили промени в устройствения закон и секторните регулаторни изисквания, оптимизиране структурата на администрацията и прецизиране на норми..

Правилник за изменение и допълнение на Правилник за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите

С предложените изменения и допълнения в Правилника за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите се цели създаването и поддържането на допълнителни гаранции за стабилността и непрекъснатостта на работата на Фонда, което от своя страна е гаранция за защита правата на инвеститорите на българския капиталов пазар.

Във връзка с приетата Директива (ЕС) 2021/2118 за изменение и допълнение на Директива 2009/103/ЕО относно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (Моторната Директива), която трябва да бъде въведена в правото на държавите членки на ЕС до 23 декември 2023 г. и необходимостта да се внесат промени с оглед решаване на въпроси, възникнали при прилагане на Кодекса за застраховането е започнала работата на работната група създадена със заповед на председателя на КФН № З-97 от 15.03.2022 г. по изменение и допълнение на Кодекса за застраховането.

В процеса на работата предложенията на заинтересованите организации и първоначалните предложения на КФН са структурирани в таблица и по тях са направени коментари. Също така предложенията са категоризирани от гледна точка на тяхната спешност и възможност да се приоритизират във времето. Изготвена е таблица с общо предложение за въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2021/2118 и отделно предложение (концепция) за прилагането на компенсационния механизъм по чл. 10а и чл. 25а от Директива 2009/103/ЕО. Първоначално документите са обсъждани на вътрешните срещи на работната група, след което са представяни и обсъждани в рамките на пълния състав на работната група и разпространявани за предоставяне на допълнителни писмени бележки и предложения. Такива предложения бяха предоставени от страна на АБЗ на 03.06.2022 г. по таблицата за структуриране на основните приоритети за изменение и допълнение на КЗ и на 29.06.2022 г. по общото предложение за въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2021/2118. Предложения бяха представени и от АЗББ и БАЗБ на 21.06.2022 г. по въпросите относно замяната на сега съществуващия стикер за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с холограмен стикер.

В процеса на работата по въвеждане на Директива (ЕС) 2021/2118 и във връзка с покана за участие в поредица от семинари, организирани от Европейската комисия на срещата на 29.06.2022 г. бяха обсъдени въпроси, които да бъдат отправени до организаторите за изясняване на спорни аспекти на директивата. След срещата изменените и допълнени въпроси бяха изпратени на участниците в работната група от Министерство на финансите на 29.06.2022 г. за изпращане в компетентните европейски институции.

1.2. Изготвени становища, практики и указания по прилагането на нормативната уредба

През 2022 г. не са приемани практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба.

На 16.12.2022 г. на основание чл. 16, ал. 1, т. 16 и т. 24 от ЗКФН, чл. 127, ал. 3, т. 1, във връзка с ал. 1 и ал. 2, чл. 527 от Кодекса за застраховането заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, издаде общ административен акт Заповед № 988 от 16.12.2022 г. за определяне на характера, обхвата и формата на информацията, необходима за целите на застрахователния надзор. Обусловените от прилагането на МСФО 17 изменения и допълнения на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, водят до отмяна на някои от разпоредбите, въвеждащи изискванията на Директива 91/674/ЕИО на Съвета от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, които са несъвместими с прилагането на МСФО 17. По тази причина са премахнати съобразените с изискванията на Директива 91/674/ЕИО надзорни справки и приложения, различни от образците за количествено отчитане, приети с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2450 на Европейската комисия във връзка с Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност. Във връзка с постъпило в Комисията за финансов надзор (КФН) писмо на министъра на финансите, вх. № 03-00-34/11.10.2022 г., в изпълнение на Решение на Министерски съвет (РМС) по Протокол № 40 от 21.09.2022 г., с което е възложено на Министерството на финансите, в координация с КФН, да анализира необходимостта от законови промени, свързани с функционирането на системата на „Зелена карта“ в България управление „Застрахователен надзор“ изготви и представи в Министерство на финансите Анализ на най-добрите практики и законодателна уредба в държавите членки на Европейския съюз във връзка със системата „Зелена карта“.

1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи

През 2022 г. КФН е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните Насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари:

1. Насоки относно докладването на случаите на неуспешен сетълмент по чл.7 от РЦДЦК;
2. Насоки относно стрес тестовете за ликвидност в ПКИПЦК и АИФ;
3. Насоки относно сценариите за стрес тестовете съгласно Регламента за ФПП;
4. Насоки относно таксите за постигнати резултати в ПКИПЦК и в определени видове АИФ;
5. Окончателни насоки относно задълженията по ДПФИ П/РПФИ във връзка с пазарните данни;

6. Насоки относно борсово търгуваните фондове (ETF) и въпросите за ПКИПЦ;
7. Насоки във връзка с Регламента относно пазарната злоупотреба (РПЗ);
8. Насоки относно маркетинговите съобщения съгласно Регламента относно трансграничното разпространение на фондове;
9. Насоки относно ръководния орган на пазарни оператори и доставчици на услуги за докладване на данни.
10. Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни съгласно Регламента за бенчмарковете (ESMA81-393-288 BG)

За 2022 г. КФН е декларирала, че в надзорната си практика ще спазва следните насоки, издадени от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване:

1. Насоки относно идентификационния код на правния субект;
2. Изменени насоки относно оценката на техническите резерви (EIOPA-BoS-22-393 BG);
3. Изменени насоки относно границите на договора (EIOPA-BoS-22-394 BG).

В отчетния период КФН е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните насоки, издадени от Европейския банков орган:

1. Насоките относно характеристиките на рисков базирания подход при надзора на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма и мерките, които да бъдат взети при упражняване на надзор въз основа на чувствителността към риск съгласно член 48, параграф 10 от Директива (ЕС) 2015/849 (изменящи Съвместни насоки ESA/2016/72), EBA/GL/2021/16;
2. Насоки относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033;
3. Насоки относно сътрудничеството и обмена на информация между органите за пруденциален надзор, надзорните органи за Борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (БИП/БФТ) и звената за финансово разузнаване в съответствие с Директива 2013/36/ЕС;
4. Насоки относно разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива (ЕС) 2019/2034;
5. Окончателни насоки относно сътрудничеството и обмена на информация за целите на Директива (ЕС) 2015/849 между компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции;
6. Насоки относно критериите за ОПС за секюритизация на обезпечени с активи търговски ценни книжа;
7. Насоки относно критерии за ОПС за секюритизации, различни от обезпечени с активи търговски ценни книжа;

8. Насоки за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции;

2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС, в т.ч. и подготовка на национални правни актове с цел хармонизиране на националната правна рамка в областта на регулирането на небанковия финансов сектор с европейското право

2.1. Участие в заседания на консултативни органи, институции и други във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През 2022 г. КФН взе участие в няколко срещи на Експертната група по банково дело, платежни системи и застраховане към Европейската комисия. Освен това системно бяха подготвяни отговори и становища по различни въпроси, разглеждани в работните групи на ЕК.

2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища/ във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През отчетния период представители на КФН подготвяха позиции и становища за работата на постоянните работни групи към съответните водещи ведомства за осъществяване на основните дейности на експертно ниво по съответните политики на ЕС в рамките на координационния механизъм по европейските въпроси. В тази връзка например се взе участие по дейността на РГ 31 с водещо ведомство Министерство на финансите и на РГ 26 по отношение на финансовите услуги.

2.3. Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB

- През 2022 година по линия на ESRB са извършени, както следва:
- Участие в 17 срещи/телеконференции разговори на органи и структури на ESRB. Заложеният брой срещи в бюджета за 2022 г. е 16, като една от работните групи е провела общо 5 работни срещи през годината вместо обичайно планираните четири;
- Във връзка със заседанията на Генералния съвет, са изготвени общо 16 позиции от заложените 15 в бюджета за 2022 г. Броят на позициите варира между 4 и 5 броя на заседание;
- Взето отношение по 52 писмени процедури на ESRB от заложените 20 в бюджетната прогноза. Броят на писмените процедури зависи от програмата и естеството на проблемите, по които работят съответните работни групи през годината, поради което техният брой може да бъде предвиден с голяма степен на несигурност;
- Попълнени са 4 тримесечни въпросника за рисковете и заплахите в рамките на АТС на ESRB;

Изготвени са 3 доклада по изпълнението на препоръка ESRB/2014/1 относно насоки за определяне на нива на антицикличния буфер; по проект на препоръка във връзка с уязвимостите в сектор на търговските недвижими имоти; препоръка ЕССР/2020/7 относно ограничаване на разпределенията по време на пандемията от COVID-19.

2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

През 2022 г. сред основните външнополитически приоритети на Република България продължи да бъде членството в Организацията за икономическо сътрудничество (ОИСР).

През 2022 г. КФН продължи да участва в процеса за присъединяване на Република България към ОИСР. Като се има предвид, че присъединяването е определено като важна цел на външната политика на Република България, КФН осъществява непрекъснат обмен на информация с Министерство на външните работи, в качеството му на национален координатор по сътрудничеството с ОИСР.

През годината Комисията за финансов надзор взе участие във всички заседания на постоянно действащия Междуведомствен координационен механизъм (МКМ), който беше създаден с оглед подобряване на координацията и ускоряване на действията по присъединяването към ОИСР. Представители на българския надзорен орган също така участваха в срещи на Междуведомствената експертна комисия към МКМ.

Комисията за финансов надзор беше определена за водеща институция (заедно с Министерството на финансите) за работата по прегледа на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване, като КФН е партнираща институция по отношение и на прегледа от Комитета по финансови пазари.

В края на 2022 г. КФН се присъедини към работата на Комитета по корпоративно управление на ОИСР, като представители на българския регулатор бяха включени в състава на междуведомствената работна група за изпълнение на задълженията на Република България при провеждането на прегледа от този комитет. В периода 21 - 23 ноември 2022 г. се проведе редовно заседание на Комитета по корпоративно управление на ОИСР в гр. Париж, Франция, като участие от страна на България взе представител на КФН.

През 2022 г. беше създадена и междуведомствена работна група за изпълнение на задълженията на Република България при провеждането на техническия преглед от Комитета по търговия, като в състава на групата бяха включени двама представители на КФН.

Освен това през годината беше актуализиран и съставът на междуведомствената работна група за Икономическия преглед на Република България, като представители на КФН продължиха да членуват в групата и са ангажирани с бъдещи дейности по отношение на прегледа.

Експерти на българския надзорен орган през 2022 г. взеха активно участие както в срещи с други ведомства, като например с Министерство на финансите и Министерство на

икономиката и индустрията, така и в срещи с представители на ОИСР в България и в централата на ОИСР в Париж. С екипи на ОИСР бяха проведени и дистанционно множество дискусии в области, попадащи в компетенциите на КФН.

3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници (участие във форуми и работни групи или консултативни комитети/сътрудничество с други международни или европейски органи и институции)

3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС

КФН не участва пряко във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС, но предоставя становища по теми, попадащи в компетенциите на българския регулаторен орган.

През 2022 г. КФН изготви становища по рамкови позиции относно няколко нови законодателни предложения на ЕС (MiFIR, ESAP, AIFMD/UCITS, ELTIF). Бяха предоставяни и регулярни становища за срещи по преговорите. Представители на КФН активно работеха по подготвяне на становища и позиции във връзка с рамката за възстановяване и реструктуриране на (пре)застрахователите (IRRД) и досието „Платежоспособност 2“. Продължи и работата по пакета за дигитални финанси, с което беше ангажирана специално създадената по темата работна група в рамките на КФН.

3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции

През отчетния период бяха попълвани въпросници към международни и европейски органи и институции, сред които такива на IOSCO, IAIS и IOPS, на които КФН е член. През годината IAIS продължи своята работа по отношение на партньорската проверка на тема надзорни процеси и мерки, обхващаща „основен застрахователен принцип 9“ (ICP 9) – „Надзорен преглед и докладване“ и ICP 10 – „Превантивни мерки, коригиращи мерки и санкции“. След допълнително обсъждане на окончателния индивидуален доклад по двата принципа, този преглед беше успешно приключен.

През 2022 г. се проведе също така среща на КФН с представители на Международния валутен фонд.

По отношение на дейността на КФН по обмен на информация с чуждестранни регулаторни и надзорни органи, свързана с провеждането на проверки на физически лица и дружества, лицензионни и други процедури, през изминалата година КФН оказва съдействие по 50 искания, постъпили от чуждестранни надзорни органи, в съответствие с меморандумите за разбирателство на IOSCO, IAIS, ESMA и т.н., и отправи над 20 искания за оказване на съдействие към свои чуждестранни партньори.

Освен това през 2022 г. бяха подписани пет споразумения за сътрудничество и споделяне на информация в надзорна колегия за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма на основание на Окончателните насоки относно

сътрудничеството и обмена на информация за целите на Директива (ЕС) 2015/849 между компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции (JC 2019 81), издадени от ЕНО.

През отчетната година експерти от управление „Осигурителен надзор“ взеха участие в проведени срещи на:

- Работната група за допълнително пенсионно осигуряване (WPPP) към ОИСП и съвместни срещи на WPPP с Международната организация на пенсионните надзорни органи (IOPS) и Международната асоциация за пенсионни изследвания (IPRA). В рамките на посещението е проведена и неформална среща с държавите кандидат-членки на ОИСП, на която бяха дискутирани аспекти от процеса на присъединяването към ОИСП с акцент в областта на частното пенсионно осигуряване;

- Техническият комитет на Международната организация на пенсионните надзорни органи (IOPS), годишно общо събрание на IOPS и Глобален форум за частни пенсии, организиран съвместно между IOPS и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСП), на която е изнесена презентацията относно функционирането на допълнителното пенсионно осигуряване и стартиралата фаза на изплащане от универсалните пенсионни фондове в България.

- Работната група по частни пенсии (Working private pensions party - WPPP) и съвместно заседание на WPPP с Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (Insurance and Private Pensions Committee - IPPC) към ОИСП, на която е изнесена презентацията относно функционирането на допълнителното пенсионно осигуряване и стартиралата фаза на изплащане от универсалните пенсионни фондове в България.

4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС

4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС

През 2022 г. заседанията на ESMA и на ЕЮРА започнаха да се провеждат и присъствено, освен чрез телеконференции разговори. Това се дължи на подобряване на извънредната ситуация във връзка с Covid-19 и действията на ЕС и на държавите членки в посока ваксинация и намаляване на разпространението на вируса. Като се има предвид, че заради пандемичната обстановка през последните години се появяват допълнителни задачи, ангажименти, проблеми, свързани с небанковия финансов сектор и справянето му с кризата, от европейските органи се организират и извънредни срещи. Освен това все повече заседания и срещи на работни групи се провеждат чрез конферентни разговори, тъй като това е по-лесен и удобен начин за дискутиране и решаване на актуални проблеми, веднага когато възникнат. Отчетените заседания за 2022 г. не включват само срещите на най-високо ниво на ESMA и ЕЮРА – тези на Съветите на надзорниците, но също така и заседания на работните групи на двете регулаторни институции. При тях също се наблюдава зачестяване

с цел обсъждането на множество технически казуси по отношение на надзорните политики на ЕС. През отчетния период КФН се присъедини в работата на няколко нови работни групи на ESMA и EIOPA.

Освен това КФН има представители в работни групи към Европейския банков орган (ЕБО), като например в Подгрупата за инвестиционните посредници (SGIF), като в тази връзка служителите на българския надзорен орган взимат активно участие както в срещи на ЕБО, така и в подаването на информация, подготвянето на становища и бележки.

През 2022 г. за първи път бяха излъчени представители на КФН в подкомитетите на Съвместния комитет на Европейските надзорни органи и в тази връзка членовете от страна на българския регулатор участват в работата на подкомитетите чрез подаване на информация, присъствие на срещи и попълване на въпросници.

4.2 Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС

Във връзка с изложеното в т. 4.1. се наблюдава и голям брой позиции/становища, изготвени през отчетния период – 520, като повече от половината са позиции за заседанията на най-високо ниво в ESMA и EIOPA. Подготвени са и становища по писмени процедури за коментари и гласуване от страна на представителите в Съветите на надзорниците, като има и такива, по които не е изпращан изричен отговор, тъй като се е прилагало мълчаливото съгласие. В отчетеното число се включват и документи, подготвени за срещи на работните групи на европейските регулатори.

4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/анализи/предоставяне на статистически данни

Броят на изготвените отговори на искания за информация, попълнените въпросници, предоставените анализи и статистически данни през последните години расте отново във връзка с предизвикателствата, пред които се изправи светът заради пандемията, като през отчетната година, голям процент от изискваната информация се отнася до защитата на потребителите на небанковите финансови услуги. Освен на ESMA и EIOPA са изпращани отговори на различни запитвания на национални компетентни органи в рамките на ЕС.

5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането

През 2022 г. служители на управление „Застрахователен надзор” взеха участие в 18 срещи на надзорните колегиуми на международни застрахователни групи срещи, от които 4 срещи са свързани с предотвратяване прането на пари и финансирането на тероризма.

6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензии, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.

6.1 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения

През 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени проекти за:

- ✓ 33 (тридесет и три) решения за издаване на одобрения на лица за членове на съвета на директорите на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ 35 (тридесет и пет) решения за издаване на одобрения на промени в устава на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ 13 (тринадесет) решения за издаване на одобрение за възлагане на дейност на трето лице по чл. 27, ал. 4 от ЗДСИЦДС по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ 5 (пет) решения за издаване на одобрение на Правила за управление на риска на ДСИЦ при участие в учредяването или в придобиването на дялове или акции в специализирано дружество по чл. 28, ал. 1 от ЗДСИЦДС;
- ✓ 1 (едно) решение за прекратяване на производство за издаване на разрешение за прекратяване на ДСИЦ по чл. 28 от ЗДСИЦ (отм.), открито през м. март 2020 г., поради неизпълнение на неколккратно дадени на дружеството указания;
- ✓ 2 (две) решения за отнемане на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на прокурист на дружество със специална инвестиционна цел;
- ✓ 8 (осем) решения за одобрение за замяна на банка-депозитар на дружество със специална инвестиционна цел;
- ✓ 4 (четири) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на акции;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на проспект за първично публично предлагане на облигации;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на проспект за първично публично предлагане на варанти;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на проспект за първично публично предлагане на дялове;
- ✓ 11 (единадесет) решения за одобрение на проспект за допускане до търговия на емисии облигации;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на проспект за допускане до търговия на емисия акции;
- ✓ 1 (едно) решения за издаване на одобрение на допълнение към проспект;
- ✓ 54 (петдесет и четири) писма за допълнителна информация и документи по производства за разглеждане на проспекти;
- ✓ 10 (десет) докладни записки и писма във връзка със задълженията на КФН по Делегиран Регламент (ЕС) 2017/587 и Делегиран Регламент (ЕС) 2017/588;
- ✓ 9 (девет) решения за издаване на временна забрана за публикуване на търгови предложения/предложения за обратно изкупуване;
- ✓ 1 (едно) решение по протокол за прекратяване на производство по регистрирано предложение за изкупуване;
- ✓ 13 (тринадесет) решения по протокол за неиздаване на окончателна забрана за публикуване на търгово предложение/предложение за обратно изкупуване;

- ✓ 11 (единадесет) решение за вписване на емисии ценни книжа след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ 3 (три) решения за вписване на публични дружества и емитенти на ценни книжа;
- ✓ 12 (дванадесет) решения за отписване на публични дружества и емисии акции;
- ✓ 5 (пет) решения за отписване на емитенти на ценни книжа и емисии облигации;
- ✓ 9 (девет) решения за признаване на придобита квалификация за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти и като инвестиционен консултант;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане правото за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти по инициатива на надзорния орган;
- ✓ 1 (едно) решение за прекратяване на производство за признаване на придобита квалификация за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти;
- ✓ 107 (сто и седем) изготвени различни документи и материали във връзка с проведени две изпитни сесии за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти и като инвестиционен консултант – през м. май (на 28.05.2022 г. е проведен изпит за брокери на финансови инструменти и на 29.05.2022 г. - за инвестиционни консултанти) и през м. ноември (на 12.11.2022 г. е проведен изпит за брокери на финансови инструменти и на 13.11.2022 г. - за инвестиционни консултанти) - обработени заявления за допускане до изпит; подготовка на предложения за заседания; писма за допълнителни документи; решения за допускане на кандидатите до изпит; пресъобщения; писма до кандидатите за допускането им до изпитите; списъци);
- ✓ 1 (едно) решение за отказ за издаване на лиценз на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на лиценз на ИП (доброволен отказ);
- ✓ 27 (двадесет и седем) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на промени в правилника за дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите;
- ✓ 2 (две) решения за одобрение на промени в Управителния съвет на Фонда за компенсиране на инвеститорите;
- ✓ 19 (деветнадесет) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на управляващо дружество;
- ✓ 2 (две) разрешения за организиране и управление на договорен фонд;
- ✓ 2 (две) разрешения за преобразуване на договорни фондове;
- ✓ 4 (четири) разрешения за прекратяване на договорни фондове;
- ✓ 5 (пет) решения за отписване на договорен фонд от регистъра на КФН;
- ✓ 83 (осемдесет и три) решения за одобрение на промени в Правилата по чл. 13, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ на договорни фондове;
- ✓ 54 (петдесет и четири) решения за одобрение на промени в Правилата за оценка и управление на активите на договорни фондове;
- ✓ 54 (петдесет и четири) решения за одобрение на промени в Правилата за управление на риска на договорни фондове;
- ✓ 15 (петнадесет) решения за одобрение на промени в договорите за депозитарни услуги на договорни фондове;

- ✓ 1 (едно) решение за издаване на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;
- ✓ 31 (тридесет и едно) решения за издаване на одобрение на промени в правилата или управителните органи на национален инвестиционен фонд;
- ✓ 4 (четири) решения за издаване на лиценз на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове;
- ✓ 8 (осем) решения за одобрение на промени свързани с управляваните алтернативни инвестиционни фондове;
- ✓ 3 (три) уведомления за придобиване на квалифицирано участие в инвестиционен посредник,
- ✓ 4 (четири) уведомления за придобиване на квалифицирано участие в управляващо дружество.

За 2022 г. в управление „Застрахователен надзор“ са изготвени проекти на 150 (сто и петдесет) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения:

- ✓ 4 (четири) решения за издаване на допълнителен лиценз на застрахователни дружества;
- ✓ 4 (четири) решения за одобрение на придобиване или увеличаване на квалифицирани участия в застрахователни дружества;
- ✓ 53 (петдесет и три) решения относно одобрения на членове на управителни и контролни органи на застрахователни и презастрахователни дружества и застрахователни холдинги и на лица, осъществяващи ключови функции в застрахователни или презастрахователни дружества;
- ✓ 39 (тридесет и девет) решения за утвърждаване на одитори на застрахователни или презастрахователни дружества и застрахователни холдинги;
- ✓ 9 (девет) решения за прекратяване, спиране и възобновяване на административни производство;
- ✓ 10 (десет) решения във връзка с прилагане на регулаторни режими по отношение на застрахователи с отнет лиценз.
- ✓ 22 (двадесет и две) решения за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер през 2022 г.
- ✓ 7 (седем) решения за допускане до изпит за професионална квалификация на застрахователен брокер;
- ✓ 1 (едно) решение за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер;
- ✓ 1 (едно) решение за признаване на частична правоспособност на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване.

За 2022 г. в управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти на 68 (шестдесет и осем) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения:

- ✓ 11 (единадесет) решения за одобрение на правилник за организацията и дейността на универсален пенсионен фонд, професионален пенсионен фонд, доброволен пенсионен фонд или доброволен пенсионен фонд по професионални схеми;
- ✓ 9 (девет) решения за одобряване на членове на управителен или контролен орган в пенсионноосигурително дружество;
- ✓ 10 (десет) решения за съгласуване избора на одитори, които да извършат проверка и заверка на годишните финансови отчети на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него пенсионни фондове и фондове за извършване на плащания;
- ✓ 2 (две) решения за одобряване на технически лихвен процент, използван при определяне размера на пенсиите при осигуряване във фонд за допълнително доброволен пенсионно осигуряване;
- ✓ 1 (едно) решение за одобряване на технически лихвен процент, използван при определяне размера на пенсиите при осигуряване във фонд за допълнително доброволен пенсионно осигуряване по професионални схеми;
- ✓ 26 (двадесет и шест) решения за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер;
- ✓ 4 (четири) решения за признаване на частична правоспособност на отговорен актюер след успешно положен изпит пред КФН;
- ✓ 1 (едно) решение във връзка с искане за признаване на правоспособност на актюер, придобита извън Република България;
- ✓ 1 (едно) решение за включване на лице в списъка по чл. 7, ал. 1, т. 2 от Наредба № 64 за извършване на оценка на активи.

Предвид системната значимост на актюерската функция в областта на застраховането, пенсионното осигуряване и финансовия одит и с цел повишаване на интереса към професията на отговорен актюер през 2022 г. са инициирани и приети изменения и допълнения в Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по Кодекса за социално осигуряване (Наредба № 31). В тази връзка през месец октомври 2022 г. е организиран и проведен от КФН изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер, включващ един базов и три специализирани модула. Подадени са общо 48 заявления за допускане до изпит, от които общо 6 (шест) лица са издържали успешно съответните модули, в резултат на което КФН е издала решения за признаване на частична правоспособност на отговорен актюер. В обвързана компетентност представители на управление „Осигурителен надзор“ и управление „Застрахователен надзор“ са извършили действия по разглеждане на заявления за допускане до изпит; подготовка на предложения за заседания; писма за допълнителни документи; решения за допускане на кандидатите до изпит; прес-съобщения; писма до

кандидатите за допускането им до изпитите; подготовка на изпитни материали, протоколи и списъци.

6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим

През 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, управление „Застрахователен надзор“ и управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти за:

- ✓ 5 (пет) решения по производства за вписване на обвързани агенти в регистъра на КФН;
- ✓ 2 (две) решения за регистрация на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи не надхвърлят установените в чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ прагове.
- ✓ 16 (шестнадесет) решения за вписване на застрахователни брокери във водения от КФН регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;
- ✓ 6 (шест) решения за заличаване на застрахователни брокери от водения от КФН регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;
- ✓ 3 (три) решения за вписване на фондове за изплащане на пожизнени пенсии в регистъра на КФН;
- ✓

6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт

6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;

През 2022 г. в управление „Инвестиционен надзор“ са постъпили следните нотификации от поднадзорни на КФН лица:

- ✓ 30 (тридесет) уведомления за свободно предоставяне на услуги от 2 български ИП на територията на други държави членки;
- ✓ 1 (един) ИП е представил уведомление за промени в нотификациите за свободното предоставяне на услуги от български ИП на територията на други държави членки.

През отчетения период в управление „Застрахователен надзор“ са получени нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници да извършват трансгранична дейност, както следва:

- ✓ 6 (шест) уведомления до компетентни органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в Република България да преустановят извършването на дейност на тяхна територия;

✓ 4 (четири) уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да разширят обхвата на извършваната на тях дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги чрез предоставянето на услуги на територията на нови държави членки.

В края на 2022 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в Република България, заявили намерение да извършват трансгранична дейност, възлиза на 19, застрахователните посредници са общо 59.

6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България.

През 2022 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България както следва:

- ✓ Нотификации за свободно предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 33 броя;
 - ✓ Нотификации за откриване на клон за предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 2 броя;
 - ✓ Нотификация на управляващи дружества – 2;
 - ✓ Нотификации на колективни инвестиционни схеми от ЕС – 173 класа;
 - ✓ Нотификация на лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 1 брой;
 - ✓ Нотификации на алтернативни инвестиционни фондове – 63 броя;
 - ✓ Нотификации на EUVECA – 43 броя;
 - ✓ Нотификации на доставчиците на услуги за колективно финансиране – 4 броя.
- Прекратени нотификации на лица от ЕС – 100 броя:
- ✓ На инвестиционни посредници – 24 броя;
 - ✓ На колективни инвестиционни схеми – 64 броя;
 - ✓ На алтернативни инвестиционни фондове – 9 броя;
 - ✓ На EUVECA – 3 броя.
- ✓ 63 (шестдесет и три) броя нотификации за проспекти и допълнения към проспекти на дружества от други държави-членки на ЕС, възнамеряващи да извършват публично предлагане на ценни книжа на територията на Република България.

При съпоставяне с прогнозните данни се наблюдава по-сериозен интерес към предлагането на дялове на АИФ, включително EUVECA, на територията на Република България, което е свързано със значителното развитие на приложното поле на института в европейски мащаб.

За 2022 г. в управление „Застрахователен надзор“ са получени нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници със седалище в ЕС и ЕИП да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, както следва:

- ✓ 13 уведомления до КФН за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да извършват дейност на територията на Република България;
- ✓ 3 уведомления до КФН от органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България;
- ✓ 19 (деветнадесет) уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни дружества със седалище в държави членки на ЕС, които извършва дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги,
- ✓ 277 уведомления до КФН от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да извършват на територията на Република България дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги или правото на установяване;
- ✓ 397 (сто осемдесет и четири) уведомления до КФН от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България.

Към края на 2022 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в държави членки, заявили намерение да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, възлиза на 418, застрахователните посредници са общо 2 112.

През 2022 г. няма постъпили уведомления от институции за осигуряване по професионални схеми от държави-членки на ЕС, които да възнамеряват да извършват дейност на територията на Република България, както и уведомления на местни пенсионноосигурителни дружества, които да възнамеряват да извършват дейност на територията на ЕС.

6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания

През 2022 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са разгледани 9 (девет) броя уведомления по чл. 5 от ЗПФИ за прилагане на освобождаване за 2022 г. съгласно Регламент (ЕС) 2017/592, 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в инвестиционен посредник и 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в управляващо дружество.

В управление „Застрахователен надзор“ са разгледани 12 (дванадесет) проекта на договор за прехвърляне на дейности или ключови функции на застрахователни или презастрахователни дружества по смисъла на чл. 110 от КЗ

През периода са разгледани документи относно 45 (четиридесет и пет) промени в застрахователи или презастрахователи, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. други ключови функции на уведомителен режим, правила за уреждане на претенции, промени в организационната структура и други.

През отчетния период са разгледани документи относно 58 (петдесет и осем) промени в застрахователни посредници, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. нови управители или лица, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти.

През 2022 г. от служители на управление „Осигурителен надзор“ е извършен текущ преглед на 150 документи, внесени от пенсионноосигурителните дружества, които са проверени от гледна точка на тяхната законосъобразност и синхрон спрямо останалите вътрешни документи на дружествата и управляваните от тях фондове. Големият дял на тези документи е в резултат на последователно проведената и въведена в регулаторната рамка политика за намаляване на административната тежест за бизнеса, като надзорният орган е обезпечен със съответните административни правомощия за предоставяне на насоки при констатиране на непълноти и/или несъответствия в тях

6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент

През отчетния период са утвърдени технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност, които се прилагат за изчисляване на пенсионните резерви, и информацията е публикувана на електронната страница на КФН в края на календарната година.

6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове

През 2022 г. бяха образувани 8 служебни производства за определяне на минималната доходност при управлението на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за утвърждаване на технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност, които се прилагат при изчисляване на пенсионните резерви от пенсионноосигурителните дружества, които управляват фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. Постановени са 4 решения за определяне на минималната доходност на универсалните пенсионни фондове, 4 решения за определяне на минималната доходност на професионалните пенсионни фондове и 1 решение за утвърждаване на технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност, които да се прилагат при изчисляване на пенсионните резерви към 31.12.2022 г.

7. Вписване в регистрите на КФН

7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри

Във връзка с воденето и съхраняването на регистрите по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗКФН от КФН и за обновяване на информацията на страницата на КФН във връзка с промяна на обстоятелствата относно поднадзорни лица през отчетния период от дирекция „Надзор на инвестиционната дейност“ (НИД) са изготвени 694 броя разпореждания и заявки, с които са извършени общо 8 178 вписвания на обстоятелства, които най-общо са свързани с актуализиране на данни и документи относно дейността на поднадзорните на дирекция „НИД“ лица, периодични справки и отчети, нововъзникнали обстоятелства в хода на осъществяваната дейност от страна на поднадзорните лица или промяна във вписаните, уведомления и други, свързани с делегиране на функции в съответствие с нормативните изисквания.

Във връзка воденето и съхраняването от Комисията на регистрите по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗКФН и за обновяване на информацията на страницата на КФН във връзка с промяна на обстоятелствата относно поднадзорни лица през отчетния период от дирекция РРИД са изготвени 14 броя разпореждания и 37 заявки.

През 2022 г. от дирекция „Застрахователен надзор“ са изготвени общо 229 броя проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от КФН публични регистри, които обхващат 48 разпореждания за периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, 137 за нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от КФН регистри и 44 разпореждания за установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност.

Експерти от дирекция “Осигурителен надзор” текущо следят информацията за влизането в сила на издадените от заместник - председателя наказателни постановления, споразумения и решения за приложени принудителни административни мерки, като през отчетния период са изготвени 28 (двадесет и осем) разпореждания за вписване на обстоятелства във водения от КФН публичен регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване.

През 2022 г. от дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ са изготвени 261 разпореждания за вписване на съответните обстоятелства във водения от КФН публичен регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване.

7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН

НИД През отчетната 2022 г. са извършени общо 8614 вписвания на обстоятелства във водените от КФН регистри на поднадзорните управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица.

През 2022 г. с разпорежданията са извършени общо 1554 вписвания на обстоятелства във водените от КФН регистри, като по отношение на периодичните справки и отчети на

застрахователните и презастрахователни предприятия, са вписани 978 обстоятелства, по отношение на нововъзникнали факти и обстоятелства по наложени административни санкции, са вписани 328 обстоятелства, по отношение на нововъзникнали факти и обстоятелства са вписани 133 обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност, са вписани 115 обстоятелства.

През отчетния период са извършени общо 9476 вписвания на обстоятелства във водените от КФН публични регистри на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове и на професионалните схеми, фондовете за извършване на плащания, както и на осигурителните посредници на дружествата за допълнително социално осигуряване.

8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица

Дистанционният контрол е самостоятелна част от надзорната дейност, при която се извършва анализ на постъпващата в КФН информация. Чрез него се осъществява постоянно наблюдение и периодична оценка на състоянието на поднадзорните лица и резултатите от тяхната дейност. Целта е регулярен мониторинг за спазване на нормативната уредба и законосъобразността на извършваната дейност, с оглед постигане на законово определените цели на регулатора - защита интересите на инвеститорите и потребителите на предлаганите услуги и осигуряване на прозрачност и информираност за дейността на участниците на пазара.

Проверките, свързани с текущия надзор през 2022 г., осъществяван от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ обхващат основно проверки на представените на КФН, „Българска фондова борса“ АД и на обществеността индивидуални и консолидирани годишни и междинни финансови отчети/уведомления; провеждането на общи събрания на акционерите (ОСА); уведомления относно вътрешната и важната информация за поднадзорните лица, както и друга периодично разкривана информация. В резултат на констатирани в хода на текущия надзор несъответствия в дейността на поднадзорните лица с приложимите нормативни изисквания са инициирани тематични проверки на същите. През отчетния период са извършени тематични проверки, обект на които е спазването на разпоредбите на ЗППЦК от страна на емитентите на облигации и от страна на доверениците на облигационерите, спазването на изискванията, приложими към дейността на управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове. Извършени са проверки за изпълнението на задълженията за предоставяне на дължимата информация на КФН, обществеността и на регулирания пазар, на който са допуснати за търговия финансовите инструменти на поднадзорните лица. През отчетния период, на база обобщени данни за нормативно съответствие с изискванията на разпоредбите на чл. 145, ал. 1 и следващите от ЗППЦК, са извършени тематични проверки, свързани с разкриване на значително дялово участие в капитала на публични дружества чрез придобиване или прехвърляне, пряко или непряко на правото на глас в общото събрание на публичното дружество.

През 2022 г. се наблюдава нарастване броя на дистанционните проверки, свързани с текущия надзор на дейността на поднадзорните на КФН лица, което в голяма степен се дължи на динамиката на финансовите пазари, изразяваща се в поведението на инвеститорите, които предприемат действия в опит да минимизират евентуални загуби от държането на финансови инструменти. В тази връзка нарастващият поток на постъпващата в КФН информация е в пряка зависимост от поведението на инвеститорите и конюнктурата на пазара.

През 2022 г. извършените дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на дирекция „НИД“ лица са общо в размер на 30 983 броя.

От началото на войната на Русия с Украйна, рисковете на финансовите пазари нараснаха предвид очакванията за значителни негативни икономически последици.

Отчетният период се характеризира с налагането от Съвета на Европейския съюз санкции срещу Руската федерация и Република Беларус, като през 2022 г. са приети девет пакета от санкции. В тази връзка в рамките на осъществявания надзор е засилено наблюдението върху инвестициите на предприятията за колективно инвестиране в компании от забранителните списъци, като ежесечно се извършва проверка на структурата на портфейла на всички КИС. Допълнително е изисквана информация и е извършена проверка на управляваните от УД портфейли по доверително управление и собствените портфейли на УД.

Във връзка с предприети през 2020 г. от страна на КФН мерки, свързани с разпространението на Covid-19 и отражението му върху дейността на УД и управляваните от тях КИС, които продължават и през настоящата година, през отчетната 2022 г. продължи мониторинга върху управлението на ликвидния риск при КИС, свързан с подавани поръчки за обратно изкупуване на дялове на стойност над 10% от нетната стойност на активите на КИС. Въз основа на предоставената през отчетния период информация от поднадзорните лица са констатирани единични случаи на подадени поръчки за обратно изкупуване на стойност над посочената, като не са установени ликвидни проблеми, свързани с тяхното изпълнение.

При извършените проверки на клиентските активи, разпределени на подлежащи и неподлежащи на компенсиране от Фонда за компенсиране на инвеститорите, проверки на сключваните сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия или заявени за допускане за търговия на регулиран пазар, проверки за спазване изискванията за капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционните посредници и уведомления относно пазарни злоупотреби се наблюдава тенденция на понижение през 2022 г. спрямо предходната 2021 г., за което влияние оказва и намаляване в броя на инвестиционните посредници, както и въведената нова пруденциална регулация.

На база получените периодични отчети, справки, доклади и приложения от застрахователните, презастрахователни предприятия и Гаранционния фонд по чл. 126, ал. 1 от КЗ, през 2022 г. са извършени 684 дистанционни проверки.

През годината са извършени общо 686 дистанционни проверки по документи на застрахователни брокери. Прегледаната информация включва годишни и периодични отчети и справки от застрахователните брокери със седалище в Република България, представени в КФН в съответствие със задълженията за отчетност пред надзорния орган съгласно изискванията на чл. 311, ал. 3 от КЗ.

Предвид горното, през годината са извършени общо 1370 бр. дистанционни проверки, с което се наблюдава преизпълнение на заложените 1240 бр. в годишната бюджетна прогноза за 2022 г.

По-високият брой на извършените дистанционни проверки се дължи на включените в проверката годишни доклади, като отчет за платежоспособност и финансово състояние, надзорен отчет за собствена оценка на риска и платежоспособността и доклад за фактически констатации от проверка и заверка на справките по Платежоспособност II.

Управление „Осигурителен надзор“ извършва текущ надзор за законосъобразност върху дейността ПОД, ФДПО, ФИП и върху дейността на банките - попечители по КСО. Този текущ надзор се осъществява дистанционно и чрез проверки на място. Дистанционния надзор по отношение на допълнителното пенсионно осигуряване се осъществява в две основни направления - ежедневно и периодично. Извършват се и документални проверки по жалби на осигурени лица и сигнали от ПОД, както и мониторинг на интернет-страниците на ПОД.

Ежедневен надзор

Ежедневният надзор се осъществява на база на ежедневно получаваните от ПОД справки за дейността на ФДПО и от банките-попечители за дейността на ФДПО и на ФИП. Към края на всеки месец от ПОД се получава и детайлна информация за активите на ФИП. През 2022 г. са извършени 12 082 ежедневни проверки. При извършването проверки се следи за законосъобразността на сключваните сделки с активите на фондовете, в т.ч. спазването на законовите ограничения, на забраните при инвестиране на активите на фондовете, на притежаваните инвестиции в един емитент, на начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване от ПОД и по регистрите на банките - попечители. При осъществявания ежедневен надзор върху дейността на пенсионните фондове се следи и за правилното отчисляване на инвестиционната такса и удръжката от всяка осигурителна вноска във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, изменението на стойността на нетните активи, правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, както и правилното изчисляване на стойността на един дял. По отношение на фондовете за извършване на плащания се следи и за правилното отчисляване на таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО. Резултатите от ежедневния надзор са отразявани в ежедневни формуляри, в аналитичните месечни доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него фондове, както и ad hoc в доклади и докладни записки.

Периодичен надзор

Периодичният надзор се осъществява на база месечни, тримесечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на ПОД и управляваните от тях фондове. През 2022 г. са извършени общо 755 проверки, в т. ч. 130 проверки на представените финансови отчети и справки за дейността на ПОД и 625 проверки на представените финансови отчети и справки за дейността на фондовете.

На база информацията от финансовите отчети и справки се изчисляват и анализират нормативните и общи финансови показатели за дейността на ПОД и управляваните от тях фондове. Чрез нормативно определените показатели ежесечно се следи за законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Нормативно определените показатели са собствени средства и граница на платежоспособност на ПОД, ликвидност на ПОД и управляваните фондове, отчислена инвестиционна такса за ПОД от ДПФ и от ДПФ по ПС, такса управление от осигурителните вноски на ДПФ и на ДПФ по ПС, резерв за гарантиране на минималната доходност за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и резерв за гарантиране на brutните вноски (за универсалните пенсионни фондове). Ежесечно се анализира ръста на активите и на осигурените лица във ФДПО, инвестициите и доходността на ФДПО, както и ръста на активите и инвестициите във ФИП. Общите финансови показатели се изчисляват и анализират на годишна база. Тези показатели са свързани, както с дейността на ПОД - собствен капитал, активи, приходи и разходи на ПОД, така и с дейността на управляваните фондове - активи, участници, инвестиции и доходност (за ФДПО).

През годината е изготвен доклад, обобщаващ изразените мнения в докладите на съвместните одитори на финансовите отчети на ПОД и на управляваните ФДПО за годината, завършваща на 31.12.2021 г. и техните констатации, съгласно издадените от тях доклади за фактически констатации във връзка с проверката по реда на чл. 187, ал. 3, т. 2 от КСО. На база констатациите на одиторите и извършените допълнителни проверки е изпратени писма до две одиторски дружества, извършили проверка и заверка на ГФО на едно ПОД във връзка с установени от КФН разминавания в констатациите. Също така е изготвен и доклад, обобщаващ констатациите на одиторите на ПОД, съгласно издадените от тях доклади за фактически констатации във връзка с изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО за проверка на съответствието на системата за управление с изискванията на КСО и актовете по прилагането му. На база констатациите на одиторите не се наложи предприемането на надзорни действия.

През отчетната 2022 г. са извършвани междинни изчисления на постигнатата от ФДПО доходност към произволни дати с цел определяне на риска от непостигане на минималната доходност и рисковете по отношение на нейното покриване съгласно нормативните изисквания.

През отчетната година се извършиха проверки за спазване разпоредбите на чл. 177, ал. 2 и 3 от КСО във връзка със сключени в края на 2021 г. сделки за продажба на финансови инструменти, притежавани от пенсионни фондове, управлявани от три ПОД. Резултатите от

тези проверки бяха обективирани в нарочни доклади и са предприети съответни надзорни действия.

С оглед на започналите през месец февруари 2022 г. военни действия между Руската Федерация и Украйна и последвалите нови санкции и мерки срещу Руската Федерация от страна на ЕС до всички ПОД е изпратено писмо. С него е изискано извършване на проверки за наличие на осигурителни партии на лица съдържащите се в списъка на подлежащите на ограничителни мерки лица, образувания и органи, който се съдържа в приложението към Решение 2014/145/ОВППС и уведомяване за резултатите от тях. Също така е изискано в случай че в бъдеще бъде установено наличие на партии на такива лица да уведомят своевременно КФН. Съгласно постъпилата от всички ПОД информация не е установено наличие на осигурителни партии на такива лица. Също така през годината КФН не е уведомявана за наличие на осигурителни партии на такива лица.

Във връзка с притежавани от ФДЗПО, управлявани от две ПОД дялове на румънски АИФ и липсата на информация позволяваща да се направи по безспорен начин извод, дали управляващото дружество е получило разрешение по смисъла на чл. 6 от Директива 2011/61/ЕС през отчетния период е изпратено писмо до надзорния орган на Р. Румъния. С писмото е изискана информация относно съществуването и хода на производството по издаване на лиценз по чл.6 от Директива 2011/61/ЕС на управляващото съответния АИФ дружество. Във връзка с получения отговор спрямо двете ПОД са предприети съответни надзорни действия.

Във връзка с осъществявания надзор и при следване правилата за сътрудничество и координация с компетентните административни звена в КФН през периода са изготвени доклади относно инвестирани средства на ФДПО в обезпечени корпоративни облигации (ОКО). Извършени са проверки за тяхната законосъобразност по отношение приложимите разпоредби на чл. 176, 177а и 178 от КСО, при които не са установени нарушения. В тази връзка през периода са изпратени писма до дружествата, придобили този вид финансови инструменти с искане на допълнителна информация и документи (копия на документи за вземането на решение, очаквания и прогнози за развитието на емитента и др.). На база представените писма са изготвени доклади, в които е констатирано, че на база представената информация и анализ на основни показатели за кредитоспособност на емитентите, очакванията на дружествата са, че емитентите ще могат да изпълняват задълженията си.

През отчетния период на 2022 г. беше изготвен анализ на тенденциите при лицата без осигурителни вноски за последните 12 месеца при УПФ и ППФ за петгодишен период (2017 г. -2021 г.).

В съответствие с Наръчника за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях фондове през годината на база извършвани селекции са анализирани изготвените от независимите оценители оценки на определени имоти, собственост на ФДПО. На база извършените анализи са изготвяни доклади относно спазване на изискванията на чл. 10 от Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН, като през годината не са установявани нарушения.

През отчетната година се извършиха проверки за наличие на групи по смисъла на КСО и спазване на количествените ограничения по отношение на емитентите, представени в инвестиционните портфейли на фондовете, управлявани от четири ПОД. Резултатите от проверките са обективирани в четири доклада, като не са установени нарушения на КСО. През отчетната 2022 г. продължи осъществяването на засилен мониторинг върху три ПОД по отношение на предприятиите от тях действия за събиране на просрочени вземания на ФДПО, свързани с притежавани облигационни емисии и с отдавани под наем инвестиционни имоти, включително лихви за забава, предвид надзорното съблюдаване полагането на дължимата грижа при управлението на средствата на осигурените лица. През годината поради съществено намаление на просрочените вземания, включително за дължими лихви за забава на ФДПО, управлявани от едно ПОД се прекрати мониторинга спрямо това дружество. Също така беше преустановено представянето от едно ПОД на информация, относно договорите за наем на инвестиционни имоти, собственост на ФДПО, поради погасяването на стари просрочия и липсата на нови просрочени вземания. През годината е извършван анализ на регулярно представяната информация, като резултатите от него са обективирани в доклади. В резултат на анализа на получаваната информация през годината, са изпращани писма до дружествата, с които са изисквани допълнителни документи и информация, както и извършване на определени действия.

Мониторинг на интернет страниците на ПОД

През годината са извършвани и ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и на Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества. Периодично (10-то число на месеца, следващ тримесечието) се проверява и публикуването на информацията за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти. През годината е извършена и проверка на интернет страниците на всички ПОД относно публикуването на одитираните годишни финансови отчети на дружествата и управляваните от тях фондове, както и останалата изискуема информация, съгласно чл. 190, ал. 2 от КСО. При извършените през годината проверки не са констатирани съществени пропуски или несъответствия.

9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица

През 2022 г. са изготвени общо 30 доклада, в които са отразени резултатите от осъществявания дистанционен надзор върху дейността на УД и предприятията за колективно инвестиране по отношение на извършени проверки на представените периодични финансови отчети, както и по отношение изпълнение на задълженията за разкриване друга регулирана информация.

През 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са финализирани и заведени в Деловодната система 425 аналитични доклада на база получени в КФН месечни и

тримесечни справки и отчети от застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Отчетеният брой надвишава прогнозния предвид това, че през периода са финализирани доклади, обхващащи отчетни периоди преди 2022 г.

Освен това, от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 2 доклада съгласно обобщените индивидуални данни от справките и отчетите на застрахователните брокери, които са извършвали пре/застрахователно посредническа дейност през отчетния период, към 31.12.2022 г., като общия брой изготвени аналитични доклади от управлението през 2022 г. е 427.

Резултатите от извършените проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД, и проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове са изложени в доклади. През разглеждания период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 120 месечни и 10 годишни аналитични доклада за дейността на всяко ПОД и управляваните от него фондове, както и 12 месечни обобщени аналитични доклада и 1 годишен обобщен доклад.

10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)

В резултат на осъществявания дистанционен надзор и извършваните проверки на място в периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. от служителите в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са съставени и връчени 218 акта за АУАН, касаещи 241 извършени деяния. За сравнение може да бъде отбелязано, че през 2021 г. са съставени и връчени 504 АУАН, с които са установени 738 административни нарушения, а за същия период през 2020 г. съставените и връчени актове са 682, касаещи 953 установени административни нарушения. Намаленият брой установени административни нарушения е последица от предприетата активна разяснителна и подпомагаща кампания от КФН, насочена към поднадзорните лица, изразяваща се в публикуване на чести съобщения на официалната страница на КФН, изпращане на циркулярни напомнителни писма, както и провеждане на срещи с представители на браншовите организации. Намаленият брой образувани административнонаказателни производства е в резултат и на провежданата от регулаторния орган политика на прилагане на „меки мерки“ по отношение на поднадзорните лица. Намаляването на броя на съставяне на актове е отразено в направената прогноза за следващия програмен период и при запазване на тенденцията ще бъде направено и последващо намаляване на очаквания брой образувани производства.

През 2022 г. са съставени 211 бр. актове за установяване на административни нарушения относно неспазени нормативни разпоредби от поднадзорните лица в управление „Застрахователен надзор“, с които са констатирани 420 броя административни нарушения.

Съставените актове за установяване на административни нарушения са по-малко в сравнение със заложените прогнозни стойности за 2022 г., а именно 450 бр. Това неизпълнение обаче е само формално, тъй като както беше посочено по-горе, със

съставените 211 бр. актове за установяване на административни нарушения са констатирани 420 броя административни нарушения. Честа практика в административнонаказателната дейност е с един АУАН да бъдат установявани по няколко административни нарушения, най-вече когато такива са констатирани при проверка на място или проверка по жалба, която касае повече от една застрахователна претенция или полица.

В резултат на установени нарушения на разпоредбите на КСО, през отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са съставени 34 (тридесет и четири) акта за установяване на административни нарушения. Най-чести нарушения в сферата на допълнителното пенсионно осигуряване през 2022 г. са на чл. 177, ал. 2, т. 2 от КСО във връзка с §1, ал. 2, т. 3, б. „а“, подбуква „аа“ от ДР на КСО - за придобиване на активи на ФДПО от свързани с ПОД лица и на чл. 177, ал. 2, т. 6 от КСО във връзка с §1, ал. 2, т. 3, б. „а“, подбуква „аа“ от ДР на КСО - придобиване на активи на ФДПО от колективни инвестиционни схеми, управлявани от свързани с ПОД лица. През годината са направени 50 предложения за сключване на споразумения (1 от поднадзорно лице и 49 от административно наказващия орган). През отчетния период са сключени и са влезли в сила 2 (две) споразумения, с които са наложени имуществени санкции. Издадени са и 4 (четири) резолюции за прекратяване на административно наказателни производства.

11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН

През 2022 г. във връзка с общо 209 установени нарушения от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са предприети действия по събиране на наложените административни наказания като са изпратени покани за доброволно изпълнение на задълженията или същите са изпратени за събиране на вземания към НАП. Предприетите действия значително надвишават заложените прогнозни данни и целят своевременното събиране на наложените административни наказания, тъй като забавянето в заплащането е свързано и с лихви за нарушителите, което допълнително би затруднило изпълнението им.

През 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са открити 31 производства по принудително събиране на публични вземания и са изпратени 46 покани за доброволно изпълнение.

Предвид горното, през годината са предприети общо 77 мерки (производства) във връзка със събиране на вземанията, с което може да се счете изпълнение на заложената прогноза от 80 бр.

В съответствие с действащите вътрешни правила за организацията и отчетността на собствените приходи на КФН експерти от дирекция “Осигурителен надзор” осъществяват текущ контрол и предприемат действия за събиране на дължимите суми по влезите в законна сила НП и на таксите за осъществяване на общ финансов надзор.

12. Издадени наказателни постановления

Намаленият брой съставени и връчени актове за установяване на административни нарушения има за логична последица и намаляване броя на издадените НП. През 2022 г. от

управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са издадени 119 НП във връзка с установени 184 нарушения. За сравнение може да бъде отбелязано, че през 2021 г. са издадени 536 НП, с които са наложени санкции за 734 извършени нарушения, а през 2020 г. са издадени 386 НП, с които са наложени санкции за 670 извършени нарушения. Броят издадени НП е под прогнозирания такъв и съществено по-нисък от предходните две години, но фактор за това са и приетите изменения в ЗАНН, в сила от края на декември 2021 г., с които са предвидени нови възможности за приключване на образуваните административно наказателни производства, освен издаване на НП. От началото на 2022 г. както по инициатива на заместник-председателя, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност“, така и по инициатива на лицата, спрямо които са започнати административно наказателни производства, са сключени 53 споразумения, при които с последиците на влязло в сила наказателно постановление са наложени административни наказания по 53 образувани производства. Фактор за намаляване броя на издаваните НП е и новата детайлна уредба на института на маловажния случай, разписан в чл. 28 от ЗАНН. При прилагане на новата правна уредба, през 2022 г. са издадени 100 броя предупреждения във връзка с 112 извършени административни нарушения, попадащи в обхвата на описаните в ЗАНН критерии за маловажен случай. За сравнение може да бъде отбелязано, че за същия период на 2021 г. издадените предупреждения са 76 във връзка със 77 административни нарушения.

Намаленият брой издадени НП дава отражение върху броя на постъпилите жалби срещу издадени НП като постъпилите такива са 92 броя.

През отчетния период са издадени 147 бр. НП от заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с които са наложени административни наказания за 198 броя установени нарушения. Заложена прогнозна стойност за 2022 г. е 400 бр. НП. В тази връзка следва да се има предвид, че от 23.12.2021 г. са в сила съществени изменения в Закона за административните нарушения и наказания. Съгласно новата нормативна уредба, административнонаказателните преписки могат да бъдат приключени, както с наказателно постановление, така и с предупреждение, с мотивирана резолюция или със споразумение. В тази връзка следва да се допълни, че през отчетния период са сключени 14 бр. споразумения, с които са наложени 29 бр. административни наказания. Издадени са 12 броя предупреждения по чл. 28 от ЗАНН, в случаите когато административнонаказващият орган е приел, че извършеното нарушение представлява маловажен случай.

През 2022 г. от управление „Осигурителен надзор“ са издадени 47 (четиридесет и седем) НП, като с тях са наложени глоби и имуществени санкции. Всички издадени през отчетната година НП са обжалвани, като към края на 2022 г. в КФН не е постъпила информация за влизането им в сила. През 2022 г. са влезли в сила 6 НП, издадени през предходната 2021 г. През отчетната година е отменено 1 наказателно постановление издадено през 2020 г. Общата стойност на наложените санкции с НП, включително издадени през предходни години, които към края на 2022 г. са във фаза на съдебно обжалване е в размер на 229 000 лв.

13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу наказателни постановления

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 74 броя становища относно основателността на постъпили жалби срещу НП. Намаленият брой издадени НП дава отражение върху броя на постъпилите жалби срещу издадени НП като постъпилите такива за първото шестмесечие на 2022 г. са значително по-малко от тези през съответния период на 2021 г.

За периода януари-декември 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 57 бр. становища по жалби срещу издадени НП, което е значително по-малко от прогнозираните за 2022 г. 300 бр. становища по жалби. Това неизпълнение се дължи както на по-малкия брой издадени НП (147 бр.), така и на факта, че с измененията в ЗАНН (в сила от 23.12.2021 г.) е регламентирана възможността нарушителят да заплати 80% от наложената санкция или глоба, в случай че не обжалва издаденото наказателно постановление.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени становища по постъпили жалби срещу всички издадени НП.

14. Изготвени решения за прилагане на принудителна административна мярка

От управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през 2022 г. са изготвени 38 броя решения за прилагане на принудителна административна мярка. Отчита се намаляване на броя на прилаганите принудителни административни мерки, поради политиката на минимална интервенция спрямо емитентите на ценни книжа предвид създалата се международна обстановка свързана с разпространението на Covid-19 и отражението му върху дейността на поднадзорните лица, както и новите наднационални изисквания при съставяне, отразяване и представяне на финансово отчетна информация за дейността им.

През 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 13 бр. решения за прилагане на принудителни административни мерки от общо заложените 15 бр. решения за прилагане на ПАМ, с което може да се счете изпълнение на прогнозата.

През отчетната година от управление „Осигурителен надзор“ са приложени 5 принудителни административни мерки спрямо четири пенсионноосигурителни дружества. С едната от приложените ПАМ пенсионноосигурително дружество е задължено да преустанови нарушения на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН. Спрямо две пенсионноосигурителни дружества са приложени две ПАМ, с които ПОД са задължени да преустановят нарушение на КСО. Също така през отчетната година са приложени две ПАМ, с които две пенсионноосигурителни дружества са задължени да приемат заявления за промяна на участие на осигурени лица. Принудителните административни мерки са изпълнени от пенсионноосигурителните дружества в определените срокове.

15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели

За целите на надзорната дейност на дирекция „Застрахователен надзор“ през 2022 г. са изготвени 3 доклада за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица за включването им в годината план програма за проверки на място през 2022 г., както следва:

- на база прилагането на Вътрешните правила относно системата от критерии за определяне на застрахователни дружества и застрахователни групи, са предложени за одобрение с доклад 10 проверки на застрахователни дружества от тях 6 тематични и 4 броя общи (комплексни);
- на база резултатите от прилагането на Процедурата по система от рискови критерии за проверка на място на застрахователни посредници, с доклад са предложени за одобрение 50 застрахователни брокери и 10 застрахователни агенти за включване в Годишния план за проверки на място през 2022 г.
- на база резултатите от прилагането на Наръчник за риск базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: застрахователния пазар са одобрени и включени в годишния план за проверки на място: 3 застрахователи и 7 застрахователни брокери извършващи дейност по животозастраховане.

Същевременно, през периода беше финализиран надзорния преглед, включително оценката на стратегиите, процесите и отчетните процедури на 8 застрахователи на база годишните данни за 2020 г. На база годишната отчетност на застрахователите и презастрахователите за 2021 г. и допълнително изискана и получена информация през 2022 г. беше финализиран количествения и качествен анализ на 26 застрахователи и на презастрахователя, с цел изготвянето на оценката на въздействието и оценка на риска на всеки от тях съгласно Наръчник за дистанционен надзор на дейността на застрахователните и презастрахователни предприятия.

В съответствие с Наръчника за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях фондове през годината е извършвана комплексна оценка на рисковия профил на всяко пенсионноосигурително дружество към края на всяко тримесечие. През годината нямаше значителни промени в рисковия профил на дружествата. Към края на 2022 г. всичките десет дружества попадат в диапазоните за среднорисков профил, с включена рискова премия за системна значимост. Ако не бъде взета в предвид рисковата премия за системна значимост, към края на годината пет ПОД се определят като нискорискови и пет дружества остават със среднорисков профил.

С оглед приетите през 2021 г. изменения в нормативната уредба, касаеща дейността по допълнително пенсионно осигуряване в началото на 2022 г. е актуализиран Наръчникът за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях фондове.

16. Извършване на проверки на място

През 2022 г. са извършени общо 20 броя проверки на място от дирекция „НИД“, които са приключили с връчване на констативен протокол. Откритите и неприключени проверки на място през 2022 г. ще бъдат отчетени след тяхното приключване.

През 2022 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени общо 67 проверки на поднадзорни лица, от тях на:

Застрахователи:

През 2022 г. са извършени общо 15 проверки на място на застрахователни дружества, в това число:

- 10 планови проверки на дейността на застрахователите по спазване изискванията на Кодекса за застраховането (КЗ) и на актовете по прилагането му, както и на актовете на Европейската Комисия по прилагането на Директива 2009/138/ЕО;

- 3 планови проверки по отношение спазване разпоредбите предвидени в Закона за мерките срещу изпирането на пари, в актовете по неговото прилагане и в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма;

- 2 извън планови тематични проверки на два клона на застрахователи извършващи дейност при условията на правото на установяване, относно разпространението на застрахователни продукти, уреждане на застрахователни претенции, контрол и управление на продуктите.

Застрахователни посредници:

През 2022 г. са извършени общо 52 проверки на място на застрахователни посредници, в това число 50 пълни планови проверки, в това число и 5 проверки по отношение съответствието с разпоредбите за мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и 2 извън планови проверки по постъпили жалби и сигнали.

Предвид отчетените по-горе резултати е изпълнена заложената годишна прогноза за извършването на 62 проверки на място.

В изпълнение на Годишната програма за осъществяване на проверки на място в пенсионноосигурителните дружества и в банките-попечители през 2022 г. (за спазване на законодателството в областта на допълнителното пенсионно осигуряване) от управление „Осигурителен надзор“ са открити 3 проверки на място - 2 общи и 1 тематична. При общите проверки се следи за спазването на разпоредбите на КСО и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му във връзка с осъществяването на цялостната дейност на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. Тематичната проверка е за спазване на разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение управление на риска, инвестиции, вземания и задължения на управляваните от дружеството ФДПО и ФИП, като същата е приключила през първото тримесечие на 2023 г.

В началото на отчетната година е връчен констативният протокол от приключилата в края на 2021 г. обща проверка на място. При проверката не са установени нарушения. Във връзка с извършената проверка на дружеството са дадени 32 препоръки за подобряване на дейността.

При извършените през 2022 г. 2 общи проверки в ПОД не са установени нарушения. В констативния протокол от извършените проверки на ръководството на едното ПОД са дадени 6 препоръки за подобряване на дейността, а на другото са дадени 8 препоръки.

През тази отчетна година бе изготвена за първи път Годишна програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2022 г., на база утвърдения през трето тримесечие на 2021 г. Наръчник за риск базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: Осигурителен надзор.

В изпълнение на Годишната програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2022 г. са открити 2 общи проверки на място. При тези проверки се следи за спазване изискванията на нормативните актове, уреждащи мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. При проверките не са установени нарушения. В резултат на извършените проверки на ръководството на едното ПОД са дадени 2 препоръки за подобряване на дейността, а на другото няма дадени препоръки.

През отчетната година са изготвени доклади въз основа на извършени анализи на предприети от ПОД действия по изпълнение на дадените препоръки при извършени проверки на място. В резултат на извършените анализи през годината са изпращани писма до дружествата, с които са изисквани допълнителни документи и информация.

17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица

Показателят включва докладите, които са изготвени във връзка с извършения риск-базиран надзор на ротационен принцип на поднадзорните лица, като за отчетната 2022 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 12 броя доклади.

През първото полугодие на 2022 г. управление „Застрахователен надзор“ е изготвило 1 годишен анализ за участниците на застрахователния пазар през 2021 г. (в рамките на Годишния отчет за дейността на КФН за 2021 г. и 2 тримесечни анализа за състоянието на застрахователния пазар в България във връзка с изискването на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

Изготвени са и 2 прегледа на рисковете на застрахователния пазар в България, които представят текущото състояние и тенденциите в развитието на застрахователния пазар у нас. За тази цел, следвайки методологията на ЕЮРА, са конструирани показатели, групирани в няколко основни категории рискове, на които са изложени застрахователите у нас. На база на наличната количествена информация, конструираните времеви редове за показателите служат като инструментариум за постоянен мониторинг на основните тенденции на развитие на застрахователния пазар в България. При изготвянето на анализа на рисковете е извършвана експертна оценка на базата на допълнителна информация и данни.

Във връзка с военните действия на Руската федерация в Украйна и наложените санкции от страна на ЕС, през първото тримесечие на 2022 г. е извършен анализ на

експозициите на (пре)застрахователните дружества и застрахователни групи със седалище в Република България в ценни книжа на емитенти от Руската федерация, Украйна и Беларус. Анализът представлява преглед на директните и индиректни инвестиции на дружествата/групите съгласно справките за количествено отчитане по Платежоспособност II, подадени към четвъртото тримесечие на 2021 г., както и оценка на неблагоприятното влияние на два сценария (при различни нива и пълна загуба при фалит – Loss Given Default (LGD)) върху покритието на капиталовото им изискване за неплатежоспособност (КИП) (ДЗ-418/02.06.2022 г.). Анализът е актуализиран с постъпването на актуални отчетни данни към края на първото тримесечие на 2022 г. в рамките на тримесечния преглед на рисковете на застрахователния пазар в България.

През второто полугодие на 2022 г. управление „Застрахователен надзор“ е изготвило 2 тримесечни анализа за състоянието на застрахователния пазар в България във връзка с изискването на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

Изготвени са и още 2 прегледа на рисковете на застрахователния пазар в България, които представят текущото състояние и тенденциите в развитието на застрахователния пазар у нас, както и два тематични анализа. Във връзка със значителния темп на инфлация в глобален и национален мащаб, е изготвен и анализ за влиянието на инфлацията върху финансовото състояние на (пре)застрахователните дружества в България, следвайки методологични подходи, споделени в рамките на ЕЮРА. Анализът обхваща ефектите по линия на повишените разходи, влиянието на по-високите лихвени равнище върху нивото на безрисковата крива, дълговите ценни книжа и кредитния спред.

18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.

18.1 изготвяне на становища и/или отговори по жалби

Съгласно чл. 17а, ал.2 от ЗКФН, членът на КФН разглежда жалби и сигнали, свързани с поднадзорни на КФН лица. За 2022 г. са изготвени 1102 отговора на жалби на потребители на небанкови финансови услуги и продукти. В бюджетната прогноза за 2022 г. по този показател са заложили 1400 жалби от потребители на небанкови финансови услуги, но вследствие предприетите от страната на КФН мерки и осъществяван надзор се наблюдава спад в постъпилите жалби през годината.

18.2 изготвяне на отговори по запитвания и сигнали

В резултат постъпили запитвания и сигнали от граждани, юридически лица, както и от различни институции и организации от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 184 броя отговори.

Исканията/запитванията са постъпили в КФН от асоциации, външни организации, поднадзорни и др. лица, включително чуждестранни, като всяко едно от тях е анализирано и са предприети необходимите действия с оглед систематизиране на информацията, необходима за изготвяне на отговор до лицата. Запитванията са свързани с текущата дейност

на поднадзорните лица, с прилагането на националната правна рамка в дейността им, с предоставянето на информация и др.

В преобладаващата си част, постъпилите жалби, сигнали и запитвания са свързани с въпроси от участници в масовата приватизация, такива, свързани с приложното поле на ЗППЦК, ЗДКИСДПКИ, европейското законодателство и актовете по прилагането им или касаят сигнали за нарушения на действащото законодателство, както и искания от правоохранителните органи, запитвания за притежавани акции от физически или юридически лица, както и запитвания, свързани с публичния статут на вписани в регистъра на КФН дружества.

От управление „Осигурителен надзор“ са извършени проверки по документи на получените през периода сигнали от пенсионноосигурителни дружества във връзка с прехвърляне на средства на осигурени лица от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване. През 2022 г. в управление „Осигурителен надзор“ са постъпили и жалби от осигурени лица и един сигнал срещу поднадзорно лице. Във връзка с постъпилите жалби от страна на служителите в дирекция „Осигурителен надзор“ са извършени проверки с цел изясняване на всички факти и обстоятелства, относими към конкретните случаи и в срок са изготвени становища по всяка от жалбите.

18.3 изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на Комисията и нейните органи

През отчетния период не са изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на Комисията и нейните органи.

18.4 жалби по административен ред

През отчетния период е изготвен 1 отговор на жалба по административен ред.

19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub

19.1 Консултации в Innovation hub

През отчетния период в Innovation hub са постъпили 3 запитвания, с което през първото шестмесечие на 2022 г. е изпълнена прогнозираната стойност.

19.2 Участие във форуми и срещи

През отчетния период са проведени 10 срещи и е реализирана 1 инициатива под наименованието „Силата на младия инвеститор“, която включва обучения в трите пилотни училища. Активностите са, както следва:

- Участие във Fintech Summit – конференция на Капитал
- Участия в многобройни срещи на ITF към Insure Tech
- Участие в сесии на MISC, PTSC and SMSC for the ESMA work on the DLT pilot
- Участие в събитие EIOPA Digital Hour
- Участие в он-лайн работна среща на Task Force група „Crypto assets“ към ESMA

- Участие в проведен ad-hoc разговор на Task Force FISC група във връзка с наложени от ЕК санкции срещу Русия относно криптоактиви
- Участие в работна среща на работна група на Европейския форум на иновативните фасилитатори (EFIF), на 12.05.2022 г., на която дирекция „АЖП“ представи позиция за предприети от КФН действия в областта на финансовите иновации в небанковия финансов сектор
- Извънреден конферентен разговор през MS Teams за обсъждане на ключовите приоритети на ЕК във връзка с Дигиталната финансова стратегия в частност Регламент за изкуствен интелект, развитие на пазара и създаване на нова работна група за криптоактиви
- Участие в годишна конференция Digitalk 2022
- Участие в проведен на 10.06.2022 г.- GREEN TRANSITION - Зелената сделка - иновации, инвестиции и справедлив преход
- Инициатива „Силата на младия инвеститор“ - подготвена и проведена анкета сред учениците от пилотните училища (НФСГ, НТБГ и НПМГ); анализ на обратната връзка от анкетата и на тази база изготвена презентация за капиталовите пазари, блокчейн и криптовалюти, вкл. и предупреждения за популярни финансови злоупотреби; проведени 3 срещи-презентации в пилотните училища.

В бюджетната прогноза за 2022 г. са заложили 4 броя участия във форуми и срещи, а за първото шестмесечие са отчетени 11. Ръстът се дължи на увеличен брой срещи, организирани от европейските органи, активното участие на експерти от КФН в тези срещи, както и на небюджетирания инициатива „Силата на младия инвеститор“, идеята за която се зароди в началото на 2022 г. и се осъществи през месец юни.

19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации

Във връзка с работата на Innovation hub са извършени обществени консултации, както следва:

- изготвено Годишно изследване на КФН във връзка с използването на финансовите иновации от поднадзорните лица за 2022 г.
- попълване на въпросници както следва:
 - EFIF - Regulation of crypto-asset service providers in Bulgaria
 - ESAs crypto-asset stocktaking exercise Q2 2022
 - Попълнен въпросник от IOSCO
 - ESA Supervisory Statement on PRIIPs KID product descriptions
 - Questionnaire post WP on 14/15 March and explanatory note for the Q on the Omnibus reg. and Q itself
 - Survey for OECD Project on Leveraging digitalisation for risk prevention and mitigation in the insurance sector
- предоставени коментари по DLT pilot regime
- предоставени коментари по MICA
- предоставени коментари по A2ii Supervisory Needs Assessment Survey

- попълване на въпросник на ESMA на тема - Digital Finance – Fragmented value chains
- отговори по постъпили 6 броя запитвания в Innovation hub
- обновяване на секция в сайта на КФН, касаеща Innovation hub

За 2022 г. са осъществени 11 консултации за проучване на пазара на финансовите иновации, което представлява ръст от 9 броя спрямо заложените в прогнознит бюджет 2 броя. Причина за това са по-големия брой постъпили въпросници от европейските органи, както и изготвените извънредни материали по теми, касаещи финансовите иновации.

От Финтех групата през 2022 г. са реализирани следните дейности:

- проведена инициатива на КФН “Супер силата на младия инвеститор“ за превенция на риска при използването на инвестиционни продукти на финансовите пазари, насочена към ученици от гимназиален етап на обучение
 - участие в организиран форум от Capital – FinTech Summit 2022;
 - участие в проекта на регламент DORA: 2nd global compromise proposal - DDL for comments;
 - участие в събитие EIOPA Digital Hour;
 - участие в годишна конференция Digitalk 2022;
 - участия в многобройни срещи на ITF към Insure Tech;
 - участие в сесии на MISC, PTSC and SMSC for the ESMA work on the DLT pilot;
 - участие в работна среща на работна група на Европейския форум на иновативните фасилитатори (EFIF), на която дирекция „АЖП“ представи позиция за предприети от КФН действия в областта на финансовите иновации в небанковия финансов сектор;
 - участие в проведен семинар GREEN TRANSITION - Зелената сделка - иновации, инвестиции и справедлив преход;
 - разработване на методология за събиране на данни от проучвания за финансовите иновации - определяне на критерии и ключови показатели за оценка и анализ на развитието на финансовите иновации;
 - изготвяне и публикуване предупреждение на страницата на КФН за нелицензираните крипто фондове;
 - участие в он-лайн работна среща на Съвместния комитет, подкомитет за защита на потребителите и финансови иновации (JC SC CPFI) и нейната подгрупа за финансово образование (SGFE);
 - участие в он-лайн работна среща на Task Force група Crypto asset;
 - изготвено предложение относно EU Supervisory Digital Finance Academy: Strengthening Supervisory Capacity in Innovative Digital Finance;
 - проведена он-лайн работна среща на Task Force група „Crypto assets“ към ESMA;
 - участие в проведен ad-hoc разговор на Task Force FISC група във връзка с наложени от ЕК санкции срещу Русия относно криптоактиви;
 - участие в събитие, организирано от Българската Финтех Асоциация, с представители на малкия бизнес в посолството на България в Лондон;
 - участие във форум Fintech ACPR-AMF 2022.

20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица

Изготвени са периодични доклади свързани с анализа на финансовите пазари както следва:

- 12 броя месечни анализи на международната среда;
- 4 броя тримесечни прегледи на рисковете на небанковия финансов сектор
- Анализ на външната среда;
- Обзор на секторната активност в България;
- Преглед на рисковете и основни тенденции на пазара;
- Обзор на небанковия финансов сектор в България;
- Анализ на участниците на капиталовия пазар;
- 4 броя тримесечни анализи на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор
- Отчет за работата на КФН в органите и структурите на Европейския съвет за системен риск (ESRB);
- Доклад за значимите финансови институции в небанковия финансов сектор в България;
- Идентифициране на финансови конгломерати по Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати;

През 2022 г. по отношение на застрахователния сектор е публикувана 24 бр. пазарна статистика за:

- застрахователния пазар въз основа на периодичните справки и отчети, представени в КФН от застрахователните и презастрахователните предприятия;
- данни за стойността и броя на изплатените и предявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите, включително по рискови групи;
- максимален размер на техническата лихва за изчисление на премиите и резервите;
- дейността на застрахователните брокери, регистрирани в Р. България през 2022 г.

Във връзка с утвърдената практика и календара за оповестяване на надзорна информация за осигурителния пазар през отчетния период на 2022 г. от управление „Осигурителен надзор” е изготвена и публикувана на електронната страница на КФН следната статистическа информация, необходима за извършване на анализ и оценка на дейността на поднадзорните лица:

- предварителни резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2021 г.;
- окончателни резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2021 г.;
- резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото, второто и третото тримесечия на 2022 г.;

- предварителни данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2021 г. по пол и възраст;
- окончателни данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2021 г. по пол и възраст;
- данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.03.2022 г., към 30.06.2022 г. и към 30.09.2022 г. по пол и възраст;
- резултати от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за четвъртото тримесечие и за 2021 г., за първото тримесечие на 2022 г., за второто тримесечие и за полугодieto на 2022 г., за третото тримесечие и за деветмесечieto на 2022 г.;
- данни за служебно разпределените лица във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване през 2021 г.;
- годишната доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 2021 г.;
- данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 24 – месечния период, изтичащ на 31.12.2021 г., на 31.03.2022 г., на 30.06.2022 г. и на 30.09.2022 г.;
- информация за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2021 г.

21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници

21.1 Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества

Съгласно ЗВПКИИП, инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ, са длъжни веднъж годишно да изготвят и предоставят в КФН за преглед и становище плановете за възстановяване. Плановете за възстановяване се разглеждат от Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ и се изготвят становища относно съществуващи пречки при евентуално реструктуриране. За 2022 г. са изготвени 8 становища по плановете за възстановяване от заложените 18 за годината. Няма постъпили в Комисията и насочени към дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ плановете за възстановяване, които да не са обработени в срок. Становищата по плановете се изготвят единствено и само на база подадени и насочени към дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ плановете от инвестиционните посредници.

21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране

Съгласно чл. 14 от ЗВПКИИП Комисията като орган за реструктуриране по чл. 2, ал.1 и чл. 3 ал. 1 от същият закон приема план за реструктуриране по отношение на всяка институция, която не е част от група, подлежаща на надзор на консолидирана основа. Планът се изготвя от органа по реструктуриране. През 2022 г. са изготвени 7 броя планове за реструктуриране.

В бюджетната прогноза по този показател са предвидени 4 плана, но поради постъпили през годината планове за възстановяване са изготвени аналогичен брой планове за реструктуриране. Поради тази причина отчетеният брой планове за възстановяване превишава прогнозираната стойност по този показател.

Експерти от Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ участват в изготвяне на отговори и коментари по проект на предложение за правна рамка за реструктуриране на застрахователни и презастрахователни дружества на европейско ниво. За 2022 г. са изготвени 14 документа по темата.

21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП

Съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 2 от ЗВПКИИП във връзка с чл. 10 от Делегиран регламент 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 година за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането КФН следва да определи индивидуалните годишни вноски на всеки посредник по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ във Фонда за реструктуриране на инвестиционните посредници. За 2022 г. са определени индивидуалните годишни вноски на 18 инвестиционни посредника.

Годишните вноски се определят веднъж годишно до 30 април на съответната година. Заложената стойност отговаря на отчетената такава.

22. Периодично отчитане дейността на КФН

През 2022 г. Комисията за финансов надзор изготви две свои издания – Бюлетин на КФН (12 ежемесечни броя) и Годишен отчет на Комисията за финансов надзор за 2021 г., който обобщава дейността на институцията и отразява състоянието на небанковия финансов сектор в България през 2021 г.

В бюлетина на КФН се предлага обобщена информация за дейността на Комисията по месеци – нормативна и надзорна, дава се информация за всички решенията на КФН, решенията на членовете на КФН и всичките вписвания през месеца. Бюлетинът се издава в електронен вариант в средата на всеки месец, като обобщава информацията за предходния месец и се публикува на официалната страница на Комисията.

23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор

23.1 Проведени семинари

Проведени семинари – 1 участие в образователна програма за ученици „Небанковият финансов сектор в България“.

23.2 Изготвени информационни образователни материали

През 2022 г. от служители на Комисията за финансов надзор са изготвени следните информационни образователни материали:

- материал, касаещ роботизирани съветници;
- материал – бяла книга за изкуственият интелект;
- публикуване на новина и информационен материал „Предупреждение към потребителите относно инвестиции в криптофондове, нелицензирани от КФН“;
- материал, касаещ робо съвети;
- материал, касаещ Smart contract;
- материал, сектор Финансови иновации за 2021 г.;
- изготвен информационен клип за новата регулация – DORA;
- участие в Седмицата на парите;
- участие в обучение заедно с фондация Буров – Небанковият финансов сектор в България в частта – Защита на потребителите.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията за данните по показателите за изпълнение е налична от регистрите на Комисията, както и от тримесечните отчети за дейността на управления „Надзор на инвестиционната дейност,“ „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

4700.01.01 Бюджетна програма „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР.”	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
<i>Показатели за изпълнение</i>			
1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност	Брой	23	41
1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконовни нормативни актове	Брой	8	19
1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба	Брой	1	1
1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи	Брой	14	21
2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации	Брой	156	175
2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	6	26

2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	78	75
2.3 Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB	Брой	40	16
2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие	Брой	30	58
3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници	Брой	16	67
3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС	Брой	8	22
3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции	Брой	8	45
4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС	Брой	790	813
4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	200	196
4.2. Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС	Брой	500	520
4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни	Брой	90	97
5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането	Брой	14	18
6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензи, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.	Брой	1044	1673
6.1. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения	Брой	746	888
6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим	Брой	10	29
6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт	Брой	154	756
6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;	Брой		435

6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България	Брой		321
6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания	Брой	124	274
6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент	Брой	2	1
6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове	Брой	8	8
7. Вписване в регистрите на КФН	Брой	18922	20873
7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри	Брой	1102	1226
7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН	Брой	17820	19647
8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	48261	44435
9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	275	1212
10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)	Брой	1071	464
11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН	Брой	187	240
12. Издадени наказателни постановления	Брой	734	313
12.1. Сключени споразумения	Брой		55
12.2. Издадени предупреждения по чл. 28 от ЗАНН	Брой		110
13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу НП	Брой	518	196
14. Изготвени решения за прилагане на ПАМ	Брой	153	56
15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели	Брой	117	42
16. Извършване на проверки на място	Брой	100	90
17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица	Брой	16	19
18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.	Брой	1400	1363
18.1 изготвяне на становища и/или отговори по жалби	Брой		1102

18.2 изготвяне на отговори по запитвания и сигнали	Брой		66
18.3 изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на Комисията и нейните органи	Брой		0
18.4 жалби по административен ред	Брой		1
19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub	Брой	9	28
19.1 Консултации в Innovation hub	Брой	3	6
19.2 Участие във форуми и срещи	Брой	4	11
19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации	Брой	2	11
20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	31	45
21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници, застрахователни и презастрахователни дружества	Брой	58	33
21.1. Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници	Брой	36	8
21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране	Брой	4	7
21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП	Брой	18	18
21.4. Извършени дейности във връзка с работа по рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни дружества	Брой	0	0
22. Периодично отчитане дейността на КФН	Брой	7	13
23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор	Брой	8	7
23.1 Проведени семинари	Брой	2	1
23.2 Изготвени информационни образователни материали	Брой	6	6

г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Последиците от безпрецедентната криза, породена от Covid-19, несигурната политическа обстановка в Европа, както и инфлацията и поскъпването на ресурсите оказаха своето въздействие както върху дейността на Комисията за финансов надзор така и върху поднадзорните лица.

д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	4700.01.01 Бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	20 116 700	20 116 700	20 831 241
	Персонал	13 579 000	13 817 000	13 808 725
	Издръжка	5 646 100	5 298 100	5 147 659
	Капиталови разходи	891 600	1 001 600	1 874 857
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	20 116 700	20 116 700	19 871 439
	Персонал	13 579 000	13 817 000	13 808 725
	Издръжка	5 646 100	5 298 100	5 147 659
	Капиталови разходи	891 600	1 001 600	915 055
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	959 802
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			959 802
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	20 116 700	20 116 700	19 871 439
	Общо разходи (I+II+III):	20 116 700	20 116 700	20 831 241
	Численост на щатния персонал	265	265	240
	Численост на извънщатния персонал	2	2	2

е) Отговорност за изпълнение на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от председателя на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите, члена на КФН и ръководителите на структурните звена.

Отговорността на дирекциите, които участват в изпълнението на целите на програмата, е регламентирана в ЗКФН и Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО АТАНАСОВ